Technická univerzita v Liberci

Hospodářská fakulta

Studijní program: 6208 – Ekonomika a management

Studijní obor: Podniková ekonomika

Ekonomická výhodnost dopravy

Economic Utility of Transport

BP – PE – KPE – 200423

Blanka Trejbalová

Vedoucí práce: doc. Ing. Josef Sixta, CSc., Katedra podnikové ekonomiky

Konzultant: Ing. Jan Klos, Středisko dopravy a mechanizace

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI
3146072841

Počet stran: 50 Počet příloh: 17

Datum odevzdání: 20. 5. 2004

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Hospodářská fakulta

Katedra podnikové ekonomiky Akademický rok: 2003/04

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

pro **Blanku Trejbalovou**

program č.	B 6208	Ekonomika a management
obor č.	6208R085	Podniková ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona č. 111 / 1998 Sb. o vysokých školách a navazujících předpisů určuje tuto bakalářskou práci:

Název tématu: **Ekonomická výhodnost dopravy**

Pokyny pro vypracování:

Vaším úkolem bakalářské práce bude ekonomicky zhodnotit různé druhy dopravy stavebního materiálu používané ve firmě Syner, s. r. o. Liberec.

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Univerzitní knihovna
Voroněžská 1329, Liberec
PSČ 461 17

V 67/04 Hb

KPE/PE

48 s, 17 s. příl.

Rozsah grafických prací:

25 - 30 stran textu + nutné přílohy

Rozsah průvodní zprávy:

Seznam odborné literatury:

PERNICA, P.: *Logistický management*. Praha: Radix, 1998. ISBN 80-86031-13-6
SCHULTE, CH.: *Logistika*. Praha: Victoria Publishing, 1995. ISBN 80-85605-87-2
LAMBERT, D. M. a kol.: *Logistika*. Praha: Computer Press, 2000. ISBN 80-7226-221-1
Časopis Logistika. ISSN 1211-0957
Firemní materiály a www stránky

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Josef Sixta, CSc.

Konzultant: Ing. Jan Klos, vedoucí střediska dopravy a mechanizace

Termín zadání bakalářské práce: 31.10.2003

Termín odevzdání bakalářské práce: 21.5.2004

Technická univerzita v Liberci
Hospodářská fakulta

doc. Ing. Ivan Jáč, CSc.
vedoucí katedry

prof. Ing. Jiří Kraft, CSc.
děkan Hospodářské fakulty

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon číslo 121/2000 Sbírky o právu autorském, zejména §60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Datum: 16. 5. 2004

Zuzana

Resumé

V hlavní části této práce se zabývám různými formami financování investičního majetku v rámci možností společnosti s ručením omezeným. Protože bych vám ráda blíže představila stavební firmu Syner, jejíž právní formou je právě společnost s ručením omezeným, další možnosti akciové společnosti v této práci neuvádím. Ovšem i společnost s ručením omezeným má mnoho možností, jak financovat investiční majetek. V prvé řadě se může rozhodnout, jestli je schopna financovat majetek interními zdroji (vlastními prostředky), nebo jestli využije možnosti použití externích zdrojů (cizích prostředků). Z interních zdrojů pak přichází v úvahu odpisy, nerozdělený zisk a rezervní fondy. Z externích zdrojů se tato práce věnuje emisi podnikových obligací, různým podobám dlouhodobých úvěrů a v neposlední řadě také leasingovému financování investic. Ráda bych tyto druhy financování majetku nejen zhodnotila, ale také mezi sebou porovnala.

V poslední části se pak věnuji ekonomickému zhodnocení různých druhů dopravy stavebního materiálu používané právě ve firmě Syner, s. r. o. v návaznosti na jejich financování.

I occupy with various forms of a financing of an investment property in possibilities of a limited company in the main part of this essay. I would like to introduce the building firm Syner to you. The legal form of this firm is the limited company, for that reason I don't mention further possibilities of a joint-stock company in this essay. Of course the limited company has also many possibilities, how to finance the investment property. Before anything else the firm can decide, if it is able to finance the property from internal sources, or if it will use external sources. The firm can take from internal sources into consideration depreciations, retained profit and reserve funds. From external sources this essay occupies with a bond issue, various kinds of long-term credits and also with a leasing financing of the investment. I would like to not only survey these kinds of a financing of a property but also compare them.

In the last part I occupy with the economical evaluation of various types of a transport of the building material, which is used in the firm Syner, s. r. o., and with a financing of these types.

Touto cestou bych chtěla poděkovat vedoucímu mé práce, panu doc. Ing. Josefovi Sixtovi, CSc., za vlídný přístup a také ostatním lidem, kteří mi poskytli k mé práci odborné rady.

Obsah

Seznam použitých zkratek ... 9
Úvod ... 10
1. Syner, s. r. o ... 11
1.1 Základní údaje firmy ... 11
1.2 Historie společnosti ... 11
1.3 Hospodářské výsledky ... 12
1.4 Dceřiné společnosti a majetkové účasti ... 12
1.5 Obdržené certifikáty ... 12
1.6 Poznámka na závěr ... 13
2. Financování investičního majetku ... 14
2.1 Interní zdroje financování ... 15
2.1.1 Odpisy jako interní zdroj financování investic ... 15
2.1.1.1 Výše a struktura hmotného a nehmotného investičního majetku ... 17
2.1.1.2 Cena hmotného a nehmotného investičního majetku ... 18
2.1.1.3 Doba odepisování ... 19
2.1.1.4 Metody odepisování ... 20
2.1.1.5 Nynější odpisová politika v ČR ... 23
2.1.2 Nerozdělený zisk ... 24
2.1.3 Rezervní fondy ... 27
2.1.4 Výhody a nevýhody samofinancování ... 28
2.2 Externí zdroje financování ... 28
2.2.1 Financování pomocí podnikových obligací ... 29
2.2.1.1 Výhody a nevýhody obligací ... 33
2.2.2 Dlouhodobé úvěry ... 34
2.2.2.1 Termínované půjčky ... 34
2.2.2.2 Hypoteční zástavní listy ... 37
2.2.2.3 Dodavatelské úvěry ... 37
2.2.2.4 Další rozdíly mezi obligacemi a úvěry ... 38
2.2.3 Leasingové financování investic ... 39
2.2.3.1 Operativní leasing ... 40
2.2.3.2 Finanční leasing ... 41

2.2.3.3 Výhody a nevýhody leasingu.....42
2.2.3.4 Rozhodování mezi leasingem a úvěrem.....43
2.2.3.4.1 Metoda diskontovaných výdajů na leasing a úvěr.....44
3. Ekonomické porovnání dopravy.....45
4. Závěr.....47
Seznam literatury.....49
Seznam příloh.....50

Seznam použitých zkratek

aj.	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
č.	číslo
hod.	hodina
km	kilometr
např.	například
popř.	popřípadě
tis.	tisíc
tj.	to jest
tzv.	tak zvaný
vyd.	vydání

Úvod

Podnikové investice a různé alternativy jejich financování výrazným způsobem a dlouhodobě ovlivňují finančně-ekonomické výsledky firmy, její technickou a technologickou zdatnost, konkurenční schopnost, rentabilitu a finanční stabilitu. Míra a efektivnost investování se v konečném důsledku projeví v dynamice tržní hodnoty firmy.

Investiční rozhodování o celkové výši kapitálových výdajů, jakož i o výběru jednotlivých variant, se musí uskutečňovat zpravidla se značným časovým předstihem před zahájením investice. Je spojeno s velmi nejistou budoucností a vstupní informace pro rozhodování bývají často neúplné. Totéž platí i o finančním rozhodování o jednotlivých alternativách financování podnikových investic.

Proto je cílem této práce zhodnotit a porovnat různé druhy financování investičního majetku a následně aplikovat tyto poznatky na konkrétním příkladu stavební firmy Syner, s. r. o.

1. SYNER, s. r. o.

1.1 Základní údaje firmy

Právní forma:	společnost s ručením omezeným, zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ústí nad Labem, oddíl C, složka 5153
Sídlo společnosti:	Liberec 4, Rumunská 655/9
Identifikační číslo organizace:	48292516
Daňové identifikační číslo:	192-48292516
Statutární zástupci společnosti:	Petr Syrovátko Ing. Jiří Urban Ing. Dalibor Kobrle
Rozhodující předmět činnosti:	Provádění průmyslových staveb Provádění inženýrských staveb Provádění bytových a občanských staveb Investorsko-inženýrská činnost ve stavebnictví

1.2 Historie společnosti

Stavební firma Syner byla založena 21. srpna 1991, od 25. června 1993 je zapsána v obchodním rejstříku krajského soudu v Ústí nad Labem, oddíl C, vložka 5153, jako společnost s ručením omezeným. Zabývá se ucelenými dodávkami staveb velkého rozsahu na klíč – monolitické i prefabrikované stavby – včetně rekonstrukcí, projektové dokumentace, inženýringu, jakož i subdodavatelskou činností. Vývoj firmy je od začátku charakterizován dynamickým růstem objemu prováděných prací a stále se zlepšujícím technickým vybavením.

1.3 Hospodářské výsledky

	účetní rok 2002	*účetní rok 2001*	*účetní rok 2000*
Základní jmění	130 000 tis. Kč	20 000 tis. Kč	20 000 tis. Kč
Počet zaměstnanců	301	333	364
Tržby	1 548 906 tis. Kč	1 573 282 tis. Kč	1 444 775 tis. Kč
Hospodářský výsledek za účetní období před zdaněním	124 270 tis Kč	100 885 tis. Kč	45 414 tis. Kč

1.4 Dceřiné společnosti a majetkové účasti

Palác Syner, a. s.	100%
Genus TV a. s.	46,1%
Investorsko inženýrská, a. s.	53,3%
Nadace Syner	100%
Bílí Tygři Liberec, s. r. o.	87,8%
Renyson 2000, a. s.	4,76%
ARTIS A, a. s.	30%
Panorama Modřany, spol. s r. o.	100%
Stadion, spol. s r. o.	85,7%
Renyson, s. r. o.	100%

1.5 Obdržené certifikáty

V únoru roku 1998 získala firma Syner, s. r. o. certifikát systému jakosti, odpovídající požadavkům ČSN EN ISO 9002 na dodavatelskou činnost – provádění staveb, jejich změn a odstraňování v rozsahu, celá společnost. V únoru roku 2002 firma získala certifikát Národního bezpečnostního úřadu se stupněm utajení ‚důvěrné'.

V květnu roku 2002 byla firmě propůjčena značka CZECH MADE za služby provádění staveb, jejich změn a odstraňování, Inspekční certifikát vydaný podle ČSN EN 45004. V červenci 2002 firma získala certifikát systému jakosti dle požadavků ČSN EN ISO 9001:2001 s platností do 31. 7. 2005. Také v tomto měsíci byl firmě udělen

certifikát systému environmentálního managementu ČSN EN ISO 14001 na činnost provádění staveb, jejich změn a odstraňování.

V dubnu 2003 byla firma vyhlášena Stavební firmou roku 2002 v kategorii společnosti nad 200 zaměstnanců a v tentýž měsíc bylo společnosti Syner, s. r. o. uděleno „Ocenění za odpovědný přístup k ochraně životního prostředí".

1.6 Poznámka na závěr

Společnost se aktivně zapojuje do kulturně společenského dění regionu. Podílí se nejen na sportovních činnostech místních klubů, napomáhá kulturnímu rozvoji, ale především se angažuje v rozvoji sociálních programů města a regionu. Současně svými podnikatelskými aktivitami napomáhá také rozvoji zaměstnanosti v regionu.

2. FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍHO MAJETKU

Financování investic má dlouhodobý charakter, proto by mělo vycházet ze zásady, že dlouhodobý majetek je třeba krýt dlouhodobými zdroji (zlaté bilanční pravidlo). Je tomu tak proto, že při používání krátkodobých zdrojů na financování přírůstku či obnovy dlouhodobého majetku by se mohl podnik dostat do finanční tísně v souvislosti se splatností krátkodobých zdrojů – transformace dlouhodobého majetku na peníze je delší než požadované lhůty splácení krátkodobých zdrojů. Podnik by musel během životnosti majetku několikrát žádat o nové úvěry či emitovat nové obligace.

Dlouhodobé financování investic by mělo sledovat tři základní cíle:

- Zajistit ekonomicky zdůvodněnou rozpočtovou výši kapitálu na podnikem předpokládané investice, splňující požadovanou míru výnosnosti.
- Dosáhnout co nejnižších průměrných nákladů kapitálu na požadované investice.
- Nenarušit finanční stabilitu (nezvýšit podstatně finanční riziko firmy) – např. neúměrným zapojením cizího dlouhodobého kapitálu do financování investic.

Hlavními zdroji dlouhodobého financování investic jsou:

- Interní zdroje – odpisy, nerozdělený zisk, dlouhodobé finanční rezervy (rezervní fondy, penzijní fondy). Financování pomocí interních finančních zdrojů se obvykle nazývá samofinancování. Za interní zdroje dlouhodobého financování se považují finanční zdroje, které vznikají na základě vnitřní činnosti podniku.
- Externí zdroje – dlouhodobé úvěry finančních institucí, dlouhodobé úvěry dodavatelské, obligace, finanční leasing, investiční dotace, ostatní externí zdroje (různé druhy finančních inovací, rizikový kapitál).

2.1 Interní zdroje financování

2.1.1 Odpisy jako interní zdroj financování investic

Odpisy hmotného a nehmotného investičního majetku jsou rozhodujícím zdrojem interního financování podniku. Odpisová politika je důležitým nástrojem finančního řízení každého podnikatelského subjektu.

Odpisy jsou peněžním vyjádřením postupného opotřebení hmotného a nehmotného majetku za určité období. Jejich hlavní funkcí je zabezpečit proces postupného přenosu ceny tohoto majetku do nákladů, tím postupně snižovat jeho výši v aktivech bilance a zajistit jeho obnovu. Průběh opotřebení odpisy však mohou vyjádřit pouze zjednodušeně, protože nelze dost přesně zachytit reálnou míru opotřebování daného majetku. Ta závisí nejen na omezení či ztrátě funkčnosti vlivem používání ve výrobním procesu (tzv. fyzické či materiální opotřebení), ale souvisí také s technickým pokrokem, který způsobuje morální zastarávání. Proto je třeba odvozovat odpisy od tzv. ekonomické životnosti, jež má respektovat jak fyzické, tak morální opotřebení. [2]

Odpisy jsou významnou položkou v nákladech podniku. Jako součást provozních nákladů ovlivňují cenovou tvorbu (kalkulaci nákladů), výši celkových nákladů podniku a tím i výši dosaženého zisku a základnu pro zdanění. Promítají se do propočtů optimalizace finanční struktury, ukazatelů rentability, efektivnosti investic či oceňování podniku. Odpisy jsou sice nákladem, ale nejsou v daném čase peněžním výdajem (ten se uskutečnil jednorázově při pořízení dlouhodobého majetku). Z hlediska finančního hospodaření podniku jsou odpisy přirozeným a stabilním interním finančním zdrojem pro obnovu, případně i rozšíření dlouhodobého majetku podniku (za předpokladu poklesu cen by akumulované odpisy umožnily pořídit větší objem majetku anebo při stejných cenách koupit technicky dokonalejší či výkonnější zařízení).

Částky odpisů získává podnik inkasem tržeb, tj. v cenách prodané produkce (ceny výrobků zahrnují i kalkulované odpisy), a jsou součástí jeho peněžních příjmů (cash flow). Podnik sám rozhoduje, zda je využije na krytí provozních potřeb, splátky dluhů apod. nebo k financování dlouhodobého rozvoje. Odpisy spolu s inkasovaným ziskem tvoří obvykle

(pod společným názvem „provozní peněžní tok", „uvnitř vytvořená hotovost" či „interní generovaný fond") dominantní zdroj krytí kapitálových požadavků firem na obnovu či rozšíření fixního majetku. Z hlediska zdrojového jsou odpisy pro podnik výhodnější (cennější) oproti zisku, protože nepodléhají zdanění. Celková výše odpisů v daném období zůstává podnikům plně k dispozici. Odpisy, na rozdíl od zisku (po zdanění), jsou navíc relativně stabilní zdroj financování. Je tomu tak proto, že:

- Odpisy nejsou ovlivněny tak velkým množstvím proměnlivých faktorů jako zisk.
- Podnik je má k dispozici i v těch případech, kdy nevytvořil žádný zisk a tržby pokrývají pouze úroveň nákladů.

Systém odepisování hmotného a nehmotného investičního majetku má značný vliv nejen na finanční hospodaření podniku, ale i na celkové ekonomické jednání a rozhodování podniku. Výrazně ovlivňuje možnost modernizace investičního majetku, zejména softwaru, strojů, zařízení a **dopravních prostředků**. Tím se může podílet na restrukturalizaci podniku.

Zásadní otázkou odpisové politiky je správné stanovení odpisových norem (sazeb), jež by měly zohledňovat jak fyzickou , tak i morální dobu životnosti, případně promítat i míru a intenzitu využití tohoto majetku. Výše sazeb odpisů se odvíjí od zvolené (u účetních odpisů) či zákonným předpisem dané (u daňových odpisů) metody odepisování.

O účetních odpisech, zahrnovaných do nákladů, o jejich výši a způsobu odepisování, rozhoduje podnik samostatně na základě svých odpisových plánů. V tomto rozhodování je však podnik zákonnými předpisy (zákon o účetnictví a postupy účtování) částečně omezen tím, že:

- Hmotný a nehmotný investiční majetek má být odepisován tak, aby to odpovídalo běžným podmínkám jeho používání.
- Účetní odpisy se počítají jen do výše ceny, ve které je majetek oceněn v účetnictví (odpisy do 100%).

Zákonné omezení o účetních odpisech neobsahuje ustanovení o tom, zda a za jaké situace může podnik odpisové sazby měnit. V praxi by mohlo jít asi jen o situace, kdy došlo k výrazné změně podmínek, které byly vzaty v úvahu při sestavení plánu odpisů.

U daňových odpisů, které jsou stanoveny pro účely daně z příjmu, existují značné odlišnosti:

- Nejsou předmětem účtování, mimoúčetně se o ně upravuje vykazovaný zisk.
- Stát stanoví maximálně možné částky odpisů, které jsou z daňového hlediska uznávány jako náklady.
- Podnik může volit mezi rovnoměrným či zrychleným odepisováním, ale zvolený způsob odepisování pak musí dodržovat po celou dobu odepisování majetku.

Účetní odpisy tak slouží hlavně k vyjádření nákladové funkce odpisů a ovlivňují vykazovaný hospodářský výsledek. Daňové odpisy určují velikost jedné části nákladů, vynaložených na dosažení zdanitelných příjmů pro stanovení daňového základu.

Smyslem rozdělení odpisů na účetní a daňové je umožnit podnikům reálnější stanovení výše a způsobu odepisování hmotného investičního majetku a reálnější vykazování podnikového zisku. Celková výše odpisů, zachycená ve finančním plánu či v účetnictví o skutečných nákladech podniku, závisí na těchto faktorech:

- Výše a struktura hmotného či nehmotného investičního majetku.
- Cena tohoto majetku, ze které se odepisuje.
- Doba odepisování majetku.
- Metoda odepisování.

2.1.1.1 Výše a struktura hmotného a nehmotného investičního majetku

Hmotný a nehmotný odepisovaný investiční majetek tvoří zpravidla největší část celkového majetku nefinančních podniků. Ve struktuře hmotného a nehmotného investičního majetku výrazně převládá hmotný investiční majetek. V rámci hmotného investičního majetku zhruba polovinu tvoří budovy, haly, stavby, čtvrtinu pak stroje, zařízení a **dopravní prostředky**.

S ohledem na značný podíl investičního majetku na celkovém majetku podniku je pro finanční výsledky hospodaření podniku velmi důležité, jak je investiční majetek využíván. Míra využití investičního majetku (v hodnotové podobě) se vyjadřuje jeho vztahem k velikosti tržeb (*tržby za období dělené průměrným stavem investičního majetku*). Čím

lépe je využíván (čím více tržeb připadá na 1Kč průměrného stavu majetku), tím více se snižují odpisy majetku, připadající na 1Kč tržeb a zvyšuje se podnikový zisk. Na druhé straně však dokonalejší využití fixního majetku obvykle znamená růst některých nákladů (např. zvýšené mzdy za práci přesčas, v druhých a třetích směnách apod.), takže celkový vliv využití investičního majetku musí být posuzován komplexně, nejen z hlediska odpisů. Podnik by neměl za každou cenu usilovat o maximální využití investičního majetku, ale o optimální využití. A kritériem optimalizace je minimalizace všech nákladů spojených s fungováním majetku – nejen odpisů. [1]

2.1.1.2 Cena hmotného a nehmotného investičního majetku

Na velikost odpisů má významný vliv i oceňování hmotného investičního majetku. Hmotný investiční majetek je možné oceňovat pořizovací cenou, tj. cenou platnou v okamžiku koupě či jiné formy pořízení majetku, a reprodukční cenou, tj. cenou, za kterou je možno majetek koupit v současnosti.

Oceňování v pořizovacích cenách (také se používá termín historické ceny) má výhodu v tom, že cena je poměrně dobře prokazatelná a nemění se. Podnik pomocí odpisů z pořizovací ceny získá finanční zdroje na obnovu investice v té výši, kterou vynaložil v době pořízení. Nevýhodou odepisování z pořizovacích cen je to, že – za předpokladu pohybu tržních cen hmotného investičního majetku během jeho životnosti – takto provedené odpisy nemusí zajistit zdroje na obnovu tohoto majetku (pokud tržní cena majetku stoupá) a dochází k tzv. ztracené amortizaci, k nadhodnocení výše vykazovaného zisku. Na obnovu investic musí být použity nejen akumulované odpisy, ale i část zisku podniku, případně externí zdroje. Nesoulad mezi nahromaděnými odpisy prováděnými z pořizovací ceny a vyšší potřebou na obnovu investičního majetku v důsledku růstu cen je možné řešit přeceněním majetku pomocí nových, reprodukčních cen. To je však velice náročná administrativní operace, kterou je možné prakticky realizovat vždy jen v delších časových intervalech. Kromě toho jednorázové přecenění má pomíjivé výsledky, další růst cen údaje získané přeceněním brzo znehodnotí. Nevýhody odepisování z pořizovacích cen hmotného investičního majetku vystupují výrazně zejména v období vyšší inflace. [1]

Přednost oceňování z reprodukčních cen spočívá v tom, že odpisy jsou valorizovány a mohou v zásadě plnit svou funkci finančního zdroje pro obnovu hmotného investičního

majetku. To však předpokládá, že přeceňování se bude uskutečňovat systematicky a bude reálně vyjadřovat růst cen majetku.

Většinou se v praxi používá ocenění hmotného investičního majetku prostřednictvím pořizovacích cen. Pokud se uplatňují reprodukční ceny, doporučuje se, aby to bylo výslovně uvedeno v poznámkách k účetním výkazům zároveň s uvedením postupu při výpočtu reprodukčních cen.

V současné praxi daňových odpisů v ČR může vstupní cenou, ze které se odepisuje hmotný investiční majetek, být:

- **Pořizovací cena** – je-li majetek pořízen úplatně. Je to celková částka na pořízení majetku, včetně dopravy a montáže, případně patentů, licencí, cla a jiných složek ceny.
- **Reprodukční cena** – vyjadřuje aktuální cenovou úroveň. Slouží k ocenění majetku nabytého např. darováním či nově zjištěného a v účetnictví dosud nezachyceného. Používání reprodukčních cen v daňovém odepisování je tedy omezeno spíše jen na výjimečné případy.
- **Vlastní náklady** – v případě pořízení či výroby majetku ve vlastní režii.

Vstupní cena snížená o kumulované odpisy (tzv. oprávky) představuje cenu zůstatkovou. Používá se také pojem likvidační cena, což je cena , za kterou podnik prodává vyřazený majetek.

2.1.1.3 Doba odepisování

Stanovení doby odepisování je dalším faktorem, který výrazně ovlivňuje výši odpisů podniku. Má zohledňovat jak očekávané fyzické, tak i morální opotřebení hmotného investičního majetku. Daňové předpisy stanovují dobu odepisování a tím i odpisovou sazbu pro různé skupiny hmotného investičního majetku. V ČR existuje celkem pět odpisových skupin s dobou odepisování od 4 do 30 let.

2.1.1.4 Metody odepisování

Zvolená metoda odepisování určuje rozložení odpisů během doby životnosti. Obecně lze vymezit následující metody:

- *Lineární odepisování* – proporcionální. Odepisuje se rovnoměrně stejným podílem z ceny majetku po celou dobu odepisování. Jde o metodu jednoduchou, administrativně nenáročnou, pomocí níž se rovnoměrně zatěžují náklady a ovlivňuje daňový základ či úroveň rentability činnosti podniku. Ne vždy však tato metoda vyjadřuje reálný průběh opotřebení. V prvních letech životnosti se obvykle vyrábí mnohem více produkce, než později. Lineární odepisování proto nezaručuje vždy správný odraz fyzického opotřebení hmotného investičního majetku, natož morálního opotřebení. Může tak způsobovat zastarávání techniky se všemi jeho dalšími důsledky, jako je pokles produktivity práce, omezení konkurenceschopnosti produkce apod.

  Jestliže podnik vyřadí majetek dříve než je odepsán, může neodepsanou část najednou zahrnout do nákladů a snížit o to i základ pro daň ze zisku. V opačném případě se po odepsání pořizovací ceny již odpisy neprovádějí, čímž dochází k růstu zisku i daňového základu.

  Výpočet ročních odpisů lineární metodou:

  $$RO = VC/N,$$ kde RO – roční odpis,
  VC – vstupní cena,
  N – počet let odepisování.

- *Degresivní odepisování* – akcelerační. Objem odpisů v čase klesá. Zpočátku doby životnosti se odepisují vyšší částky a postupně se snižují. Znamená to pro podnik rychlejší akumulaci vnitřních finančních zdrojů na začátku fungování majetku, což umožňuje rychlejší obnovu techniky, modernizaci. Tím se snižuje riziko morálního zastarávání. Tento způsob odepisování vychází z použití různých metod.

  Nejčastěji používané technické postupy degresivního odepisování:

  - Odepisování stejným procentem ze zůstatkové ceny – metoda klesající bilance. Při odepisování stejným procentem ze zůstatkové ceny se nikdy neodepíše plně původní cena majetku – vždy zůstane určitá neodepsaná

částka. Tuto zůstatkovou cenu je nutno na konci odepisování odepsat do nákladů jednorázově. Může se postupovat dvěma způsoby:

- Neodepsaná částka se určí předem v podobě očekávané likvidační ceny a poté se určí odpisová sazba. Odpisovou sazbu je v tomto případě možné vyjádřit takto:

$$OS=1-(L/VC)^{1/N}, \quad \text{kde } OS \text{ – odpisová sazba (koeficient),}$$

L – likvidační cena,

$$RO=ZC*OS \quad ZC \text{ – zůstatková cena.}$$

- Neodepsaná částka se předem neurčí a vyjde jako neodepsaný zbytek při použití zvolené odpisové sazby. V praxi se většinou volí dvojnásobná odpisová sazba oproti lineární (tzv.dvojitá degrese). Čím vyšší bude zvolená odpisová sazba, tím nižší bude neodepsaný zůstatek na konci životnosti.

Výpočet ročních odpisů dvojitou degresí:

$$RO=2*ZC/N$$

- Odepisování dle kumulativního souhrnu čísel z pořizovací ceny – tzv. digitální odpisy. Další vhodná metoda pro stanovení degresivních odpisů, která umožní odpis celé vstupní ceny a roční odpisy při ní klesají rovnoměrně o stejné absolutní částky.

Kumulativní souhrn čísel představuje kumulativní součet jednotlivých let životnosti:

$$K=N*(N+1)/2$$

$$RO=VC*M/K, \quad \text{kde } M \text{ – počet let do konce životnosti.}$$

Zrychlené odepisování lze provádět různými způsoby například:

- Pomocí již uvedených degresivních metod, při zachování stanovených dob odepisování.
- Zvyšováním odpisových sazeb při zachování lineárního způsobu odpisů, což znamená zkrácení doby odepisování.
- Nerovnoměrným (stupňovitým) odepisováním, kdy se v počátečních letech používání majetku odepíše jeho značná část. Využívají se různé postupy, např. v prvních letech fungování daného zařízení se odepisují vyšší částky (rovnoměrně nebo stupňovitě) a pak následují lineární odpisy.

- Uplatňováním tzv. mimořádných odpisů, kdy lze ve stanovených případech uskutečnit jednorázový vyšší odpis hned při pořízení strojů či zařízení. Mimořádné odpisy se často umožňují i v daňových zákonech pro podporu investic do výzkumu a vývoje, do životního prostředí či do vybraných regionů.

Hlavním smyslem všech metod zrychleného odepisování hmotného investičního majetku je vyjádřit především značné morální zastarávání některých druhů strojů a zařízení, zajistit jejich rychlou obnovu. Tím se udržuje investiční majetek na nejvyšší technické úrovni, která umožňuje zvýšení produktivity a hospodárnosti podnikání a tím i jeho konkurenční schopnosti. Zrychlené odepisování tedy přispívá k rychlejší obnově a modernizaci majetku podniku, podněcuje jeho inovační aktivitu, umožňuje rychlejší získání vlastních finančních zdrojů a z toho plynoucích výhod, např. přináší vyšší úroky z vloženého kapitálu nebo umožňuje rychlejší splátky dříve poskytnutých úvěrů na investice. Z podnikového hlediska je tato forma odepisování výhodná – vyšší odpisy zpočátku pro něj znamenají nižší zisk a tedy i nižší základnu pro zdanění. Ke konci životnosti je tomu naopak – odpisy klesají a zvyšuje se daňový základ. Zrychleným odepisování se sice celkové odpisy a daně nezmění, ale podnik získá příslušné zdroje rychleji, než při odepisování lineárním.

Na druhé straně je však nutno zvažovat i některé negativní stránky zrychlených odpisů, např. tlak na předčasné a nežádoucí vyřazování strojů a zařízení. Z hlediska ekonomiky podniku je třeba posoudit, zda zvýšené náklady na výrobu vlivem vyšších odpisů, včetně dalších vícenákladů při záběhu a osvojení nové techniky, neovlivní negativně cenu produkce a její odbyt, což by mohlo vést k omezení a ztrátě postavení v konkurenci. Proto jsou metody zrychlených odpisů využívány uvážlivě. Vhodné jsou zejména pro ty podniky, které dosahují vysokých zisků a jejichž postavení na trhu je relativně stabilizované.

- *Progresivní odepisování* – výše ročních odpisů v čase roste. Lze ji využít v případě, když firma hodlá z různých důvodů vykázat vyšší zisk počátkem životnosti majetku. Tato metoda se však využívá výjimečně.

Převažující formou jsou odpisy v závislosti na čase, méně se odepisuje v závislosti na výkonu stroje či zařízení.

- *Odepisování podle výkonu* – mělo by nejlépe vyjadřovat technické (fyzické) opotřebení investičního majetku, nezachycuje však jeho opotřebení morální. Výše odpisů závisí na předpokládaném celkovém výkonu a jeho rozložení během doby životnosti. Odpisová sazba se stanoví na jednotku výkonu:

  OS=VC/V , kde *V* – předpokládaný celkový výkon,

  RO=OS*Vi *Vi* – očekávaný výkon v jednotlivých letech.

2.1.1.5 Nynější odpisová politika v ČR

Účetní odpisy by měly zachytit reálnou výši opotřebení majetku v cenách produkce. Podniky si je určují samy a postupují v souladu s odpisovým plánem, který určuje měsíční částky odpisů. Hmotný majetek by se měl odepisovat podle skutečného opotřebení v běžných podmínkách používání. Lze volit mezi lineárním či nelineárním odepisováním, popř. odepisovat v závislosti na výkonech (vhodné např. u **dopravních prostředků**).

Daňové odpisy jsou vymezeny zákonem o daních z příjmu jako součást výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Jsou odpočitatelnou položkou z daňového základu. Stanoví se za roční zdaňovací období, a to ve výši taxativně vymezené tímto zákonem. Jeho ustanovení vycházejí z následujících principů:

- Hmotný a nehmotný investiční majetek je roztříděn do 5 odpisových skupin s dobou odepisování nejméně 4 a nejvíce 30 let.
- Podnik si může zvolit pro jednotlivé druhy majetku metodu buď lineárního či zrychleného odepisování, nesmí ji však během celé doby odepisování měnit. Obě dvě možné metody odepisování jsou – oproti klasickému pojetí lineárního a zrychleného odepisování – modifikovány zejména tím, že v 1.roce odepisování se zpravidla uplatňuje nižší odpisová sazba a nebere se pak již v úvahu, v kterém období roku byl investiční majetek pořízen a uveden do provozu.
- Jestliže dojde k technickému zhodnocení majetku (nástavby, přístavby, rekonstrukce, modernizace) dražší než 40 000Kč, odepisuje se majetek ze zvýšené vstupní ceny o uskutečněné technické zhodnocení.

- Odpisy se provádějí nejvýše do vstupní, případně zvýšené vstupní ceny při technickém zhodnocení, to je do 100%, i když ještě majetek dále funguje ve výrobním procesu.
- Majetek odepisuje převážně vlastník, u pronájmu to může být i nájemce.
- Některé druhy hmotného a nehmotného majetku se neodepisují, např. umělecká díla, jež nejsou součástí staveb, dále výstavní soubory v muzeích apod.
- Zůstatková cena hmotného a nehmotného investičního majetku může být při jeho prodeji či likvidaci zahrnuta do nákladů a snižovat zisk pro účely zdanění.

Pro lineární odepisování jsou stanoveny odpisové sazby u jednotlivých odpisových skupin zvlášť pro první rok odepisování (jsou nižší) a pro další roky odepisování. Zvláštní sazby jsou i pro zvýšenou vstupní cenu.

Pro zrychlené odepisování jsou zákonem určeny koeficienty zrychleného odepisování pro jednotlivé skupiny majetku. Jejich konstrukce je taková, aby se nejvyšší odpis uskutečnil během 2.roku odepisování. Jde vlastně o degresivní odpis od druhého roku odepisování zvyšujícím se procentem ze zůstatkové ceny.

2.1.2 Nerozdělený zisk

Druhým kvantitativně nejvýznamnějším zdrojem interního financování investic je nerozdělený zisk. Někdy se pro jeho označení používá termín „zadržený zisk". Zisk podniku, zejména ve svém relativním vyjádření v poměru k vloženému kapitálu, je jedním z nejdůležitějších měřítek úspěšnosti podnikání a jeho efektivnosti. Výrazně ovlivňuje tržní hodnotu firmy, která může být ve finanční teorii chápána jako hlavní cíl finančního řízení podniku.

Nerozdělený zisk vystupuje v bilanci podniku jako jedna ze součástí vlastního kapitálu. Jeho podíl na celkovém kapitálu nebývá obvykle vysoký, podíl na financování investic však bývá mnohem vyšší.

Zisk, eventuelně jeho relativní vyjádření ve formě míry zisku, je využíván nejen jako interní zdroj financování, ale také jako syntetické kritérium efektivnosti a nástroj

ekonomické stimulace vlastníků, manažerů a někdy i pracovníků podniku. V zisku se odráží jak míra účelovosti vyráběné produkce, tak i stupeň hospodárnosti v nákladech a využití vloženého kapitálu.

Zisk v podnicích je vykazován v účetnictví ve výkazu zisku a ztrát (výsledovce). V praxi podniků je v současné době zisk (hospodářský výsledek) vykazován podle základních oblastí, které tvoří podnikatelskou aktivitu:

a) Oblast provozní činnosti.

b) Oblast finančních operací.

c) Oblast mimořádných výsledků.

Východiskem pro stanovení hospodářského výsledků za účetní období je provozní hospodářský výsledek, který je rozdílem mezi provozními výnosy (tržby, změna stavu zásob vlastní výroby, aktivace vnitropodnikových výkonů, ostatní výnosy) a provozními náklady (spotřeba materiálu, osobní náklady, daně a poplatky tvořící náklady, odpisy, ostatní náklady). Hospodářský výsledek z finančních operací se zjišťuje jako rozdíl mezi finančními výnosy (tržby z cenných papírů, výnosové roky, výnosy z finančního majetku aj.) a finančními náklady (prodané cenné papíry, nákladové úroky, pojistné aj.). Provozní hospodářský výsledek a výsledek z finančních operací, snížený o daň z příjmů z běžné činnosti, tvoří hospodářský výsledek za běžnou činnost. Dále se zjišťuje mimořádný hospodářský výsledek jako rozdíl mimořádných výnosů (náhrady za manka a škody, přebytky majetku, výnosy ze změn ocenění majetku aj.) a mimořádných nákladů (manka a škody na majetku, ztrátové pohledávky při likvidaci dlužníků aj.). Hospodářský výsledek za běžnou činnost a mimořádný hospodářský výsledek tvoří hospodářský výsledek za účetní období (účetní zisk). [2]

Vedle účetního zisku je třeba rozlišovat daňový zisk (zdanitelný zisk). Tento daňový zisk se zjišťuje pro účely výpočtu daně z příjmů podnikajících jednotek. Základem daňového zisku je účetní zisk (ztráta). Ten se upraví o náklady, které daňové zákonodárství nedovoluje zahrnout do nákladů nebo jsou do nákladů zahrnuty v nesprávné výši (např. tvorba rezerv mimo zákonné rezervy). Upraví se také o částky neoprávněně zkracující výnosy.

Konečná výše zisku, použitelná na financování investic podniku, tedy nezávisí jen na jeho celkové výši ve výkazu zisku a ztrát. Z takto vytvořeného zisku podnik uskutečňuje ještě řadu plateb, snižujících definitivní výši zisku určenou k samofinancování.

Tvorbu nerozděleného zisku vyjadřuje zjednodušeně následující schéma:

Zisk běžného roku před zdaněním -

-Daň ze zisku-

-Příděl rezervnímu fondu ze zisku-

-Příděl případným dalším fondům-

-Ostatní použití zisku (např. ke zvýšení základního kapitálu, úhradě ztrát z minulých let)

=Nerozdělený zisk běžného roku+

+Nerozdělený zisk z minulých let (počátkem roku)

=Nerozdělený zisk koncem roku

Pro významnou úlohu nerozděleného zisku v soustavě dlouhodobých zdrojů financování investic je důležitá prognóza vývoje zisku (plánování zisku na delší časové období). Základními metodami dlouhodobějšího plánování zisku jsou především:

- Sestavení plánované výsledovky (účtu zisku a ztrát), navazující na základní schéma vykazování zisku v účetnictví.
- Plánování zisku prostřednictvím kvantifikace vlivu změn jednotlivých základních faktorů (tj. především očekávaného vlivu změn realizované produkce, cen, nákladů, sortimentu, apod.) na vývoj zisku ve srovnání se skutečností výchozího období. Takto lze postupovat především u plánování provozního zisku.
- Plánování zisku s pomocí dosaženého souhrnného ukazatele rentability tržeb, aplikovaného na předpokládanou výši tržeb v budoucnosti. V tomto případě se předpokládá nezměněná rentabilita tržeb podniku.
- Plánování zisku pomocí různých optimalizačních modelů, umožňujících hledání maximálně možného zisku podniku při různém složení výrobního programu a s respektováním nejdůležitějších výrobních a odbytových omezení.
- Plánování tzv. „minimálně potřebného zisku". Jde o plánování dlouhodobějšího výhledu o potřebě zisku s ohledem na plánované záměry v jeho použití na rozvoj podniku, rezervy, fondy ze zisku a daně. Vychází se tedy z předpokládaných potřeb hrazených ze zisku, nikoliv z konkrétních faktorů, působících na zisk.

Obvykle se v praxi uvedené techniky dlouhodobého plánování zisku různě kombinují a vzájemně srovnávají, posuzují se různé varianty.

Používání nerozděleného zisku k samofinancování podnikového rozvoje zvyšuje vlastní kapitál podniku. V takovém případě se hovoří o zjevném financování, které je zachyceno v bilanci podniku.

2.1.3 Rezervní fondy

Rezervní fondy jsou součástí vlastního kapitálu podniku. Představují část zisku, kterou si podnik ponechává jako ochranu proti různým rizikům. Pokud je podnik nemusí použít na financování předem určených potřeb, mohou být dočasně do určité míry využity jako interní zdroj financování rozvoje.

V podnicích se většinou tvoří dva druhy rezervních fondů: povinné a dobrovolné. Povinné rezervní fondy jsou tvořeny obvykle na základě zákona. Nejdůležitějším úkolem rezervních fondů je umožnit eventuelní úhradu ztrát z podnikání. Vystupují jako všeobecně použitelné rezervy. Dobrovolné rezervní fondy vznikají na základě vlastního rozhodnutí podniku. Mají zpravidla přesně vymezený účel použití, což omezuje jejich mobilitu ve finančním řízení. Mohou však být tvořeny i na předpokládané větší investice podniku.

Principy tvorby a užití rezervních fondů:

- Rezervní fond je univerzální finanční rezerva, tvořená převážně ze zisku po zdanění.
- Tvoří se povinně u akciových společností a společností s ručením omezeným, jakmile dosáhnou zisku. Dobrovolně se může tvořit již při vzniku společnosti a to z příplatků společníků nad hodnotu vkladů.
- Je stanovena minimální výše tvorby rezervního fondu: v prvním roce nejméně 20% ze zisku po zdanění, ne více než 10% základního jmění, a v dalších letech nejméně 5% ze zisku po zdanění tak dlouho, až rezervní fond dosáhne nejméně 20% základního jmění.

- Rezervní fond se může tvořit také snížením základního kapitálu (nejvíce o 10%) na úhradu budoucí ztráty, použitím nerozděleného zisku nebo jiných fondů, které může podnik používat dle svého uvážení.
- Rezervní fond vytvořený povinně minimálními příděly na úhradu ztráty může být použit jen k úhradě ztráty.
- Jestliže si podnik přidělí do rezervního fondu více, než je povinen, vzniká dobrovolná část rezervního fondu, jejíž užití není zákonem omezeno a může být použita dle rozhodnutí podniku.

V českých nefinančních podnicích se podíl rezervního fondu na vlastním kapitálu pohybuje v průměru okolo 4-5%.

2.1.4 Výhody a nevýhody samofinancování

Přednosti samofinancování spočívají zejména v tom, že se snižuje finanční riziko z vyššího zadlužení, nevznikají náklady na emisi cenných papírů. Samofinancování umožňuje i financování investic s vyšším rizikem, na které je obtížné zajistit externí zdroje financování.

Nevýhodou samofinancování ze zisku je malá stabilita zadrženého zisku s ohledem na vysokou pohyblivost celkového podnikového zisku. Někdy se za nevýhodu samofinancování považuje nebezpečí méně intenzivního tlaku na efektivnost. Je to tím, že zde nepůsobí kapitálový trh a podniky jsou tak ochotny financovat i méně efektivní investice.

2.2 Externí zdroje financování

Vedle interních finančních zdrojů využívají podniky pro financování celou řadu zdrojů externích. Jsou mnohem rozmanitější než zdroje interní, což souvisí s rozvojem a inovacemi na finančních trzích. Financování investic pomocí těchto různorodých dlouhodobých návratných zdrojů se nazývá také dluhovým nebo návratným financováním či financováním z cizích zdrojů.

Externí financování umožňuje přesněji reagovat na potřebné změny podnikového majetku v souvislosti se změněnou situací na trhu, umožňuje také rychlejší a rozsáhlejší tvorbu podnikového kapitálu při zakládání podniku. Za předpokladu, že náklady na pořízení externího kapitálu jsou nižší než rentabilita celkového kapitálu, externí financování umožňuje zvyšování efektivnosti podnikání a růst rentability vlastního kapitálu. [2]

Zapojení externích zdrojů financování však přináší i některé problémy: zvyšují se náklady podniku ve formě úroků a zároveň se zvyšují nároky na udržování likvidity, aby podnik mohl vždy splácet své závazky. Proto je nutné při širším zapojování externích zdrojů podnikového kapitálu vždy komplexně ohodnotit všechny důsledky využití těchto zdrojů na podnik. K tomu slouží úvahy o vlivu zvýšení kapitálu pomocí externích zdrojů na čistý zisk, rentabilitu celkového a vlastního kapitálu a úvahy o vývoji likvidity podniku.

2.2.1 Financování pomocí podnikových obligací

Podnikové obligace jsou dluhové cenné papíry, které emituje podnik s cílem získat od investora dlouhodobý finanční zdroj. Emitující podnik (dlužník) se v nich zavazuje, že ve stanovené době zaplatí majiteli obligace (věřiteli) nominální cenu obligace a v dohodnutých termínech i úrok. Majitel podnikové obligace není spoluvlastníkem emitující firmy a nemá (až na výjimky) hlasovací právo. Vystupuje jako věřitel a nepodílí se na rozhodování firmy.

Splácení úroku z obligací věřiteli je považováno v účetních a daňových předpisech za náklad podniku a snižuje zdanitelný zisk. Podnik tak získává úrokový daňový štít, podobně jako u většiny úroků z úvěru. Úrokový daňový štít představuje pro podnik daňovou úsporu.

V tržní ekonomice existuje celá řada různých druhů obligací, ať už podle emitenta (podnikové, bankovní, státní, místních orgánů), a nebo podle úroku (s pevným úrokem, proměnlivým úrokem, eventuelně bezúročné) či podle způsobu emise (veřejná emise prostřednictvím investičních bank velkému okruhu věřitelů nebo soukromá emise přímo několika málo věřitelům), podle způsobu ručení emitenta aj. Emise obligací jsou usměrňovány zákonnými předpisy v zájmu ochrany věřitelů. Upravují náležitosti obligací,

podmínky povolení emise, formu emise a splácení obligací, způsoby stanovení výnosů (úroků) z obligací a zvláštnosti různých druhů obligací.

Emise podnikových obligací je tady regulována státem. Většinou se vyžaduje povolení státních orgánů na základě žádosti emitenta. Podle současných právních předpisů v ČR musí emitent v žádosti o povolení emise uvést účel použití emise, současnou i předpokládanou finanční situaci, u zaručených dluhopisů údaje o ručiteli, způsob zveřejnění emisních podmínek a výsledků hospodaření. Žádost o povolení emise musí obsahovat i návrh emisních podmínek (název dluhopisu, celkovou částku emise, emisní a nominální cenu obligace, datum emise a splatnost dluhopisů, způsob emise, výnos dluhopisu) a poslední roční účetní závěrku, ověřenou auditorem.

Jedním z hlavních faktorů v rozhodování podniku o eventuelní emisi podnikových obligací je **nominální výnos** z obligací. Je východiskem pro určení nákladů dluhu a tím i nákladů celkového kapitálu podniku. Nejběžněji je úrok z podnikových obligací stanoven formou **pevné úrokové sazby** z nominální ceny. Sazba je neměnná po celou dobu životnosti obligace. Při stanovení této úrokové sazby musí podnik respektovat výši úroků, kterou vyplácejí z dlouhodobých vkladů spořitelny, banky a jiné finanční instituce. Pevné úrokové sazby z podnikových obligací jsou výhodné pro emitenta zejména v období inflace, protože reálná hodnota úroků i splátky klesá. Výhodné jsou i v podmínkách očekávaného růstu podnikových tržeb. Jejich nevýhoda se projevuje zejména při poklesu tržeb, protože jako fixní závazný výdaj musí být uhrazeny a zisk podniku může klesat rychleji než tržby. V podmínkách vyšší inflace si však emitující podnik někdy vyhrazuje v textu obligace právo změnit (zvýšit) úrokové sazby. I když je to pro něj momentálně nevýhodné, z dlouhodobého hlediska se mu zvýšení úrokových sazeb vrátí ve větší důvěře investorů v další emisi, v růstu tržní ceny obligace. Změna úrokových podmínek se může uskutečnit i razantnějším způsobem: okolkováním podnikových obligací (pro okolkované obligace platí nové podmínky) nebo výměnou starých obligací za nové. [1]

Podnikové **obligace s pohyblivou úrokovou sazbou** jsou typické tím, že není určena fixní úroková sazba, ale jsou stanoveny jen způsoby a podmínky, podle kterých se úrok mění po určitém období. Úrok se obvykle odvozuje od změn diskontní sazby emisní banky nebo od oficiálně vykazované míry inflace. Obligace s pohyblivou úrokovou sazbou se

lépe přizpůsobují situaci na kapitálovém trhu, emitent však v tomto případě obtížně kalkuluje výši úroku a náklady dluhu.

Podobně je to i u tzv.hybridní obligací, kdy se kombinuje fixní úroková sazba s pohyblivou, nebo se fixní úroková sazba spojuje s dostatečnými prémiemi či dokonce s podílem na zisku. Prémie či podíly na zisku zvyšují kredit emitenta z pohledu věřitelů. Umožňují prodat také obligace, které se doposud nepodařilo umístit a zůstávají u zprostředkovatelů.

Doba životnosti (dospělosti) a způsob splacení podnikových obligací je dalším faktorem ovlivňujícím rozhodování finančních manažerů o emisi obligací. Podnikové obligace emitované českými podniky mají splatnost 1 rok až 10 let. Mohou být splaceny věřitelům buď jednorázově po uplynutí životnost nebo v dílčích rovnoměrných či nerovnoměrných splátkách. Při jednorázovém splacení emitující podnik disponuje plnou částkou emise po celé období životnosti a v pravidelných ročních (půlročních) intervalech vyplácí investorovi úrok. Při dílčím splacení podnik platí průběžně (rovnoměrně či nerovnoměrně) určité části nominální ceny i úrok, jeho dispozice se získaným kapitálem se tedy v průběhu životnosti obligace neustále snižuje. Nejčastěji probíhá dílčí splacení obligací anuitním způsobem, tj. v pravidelných (obvykle ročních) intervalech a ve stejné výši. [1]

Rozhodování finančních manažerů o emisi podnikových obligací je ovlivněno také celkovou **bonitou podniku**, jeho úvěruschopností. Čím dosahuje podnik příznivějšího hodnocení své činnosti, tím je nákup jeho obligací věřiteli považován za méně riskantní a umístění emitovaných obligací na kapitálovém trhu je snadnější a levnější. Hodnocení úvěruschopnosti firem se zabývají různé speciální ratingové společnosti. Posuzují a ohodnocují emise podnikových obligací a zařazují je do odpovídajících skupin. Kritérií pro zařazení do příslušné skupiny je celá řada, zejména se posuzuje stabilita zisku a rentability, hodnota ukazatele ziskového krytí úroků z dluhu, relativní výše dluhu v kapitálové struktuře emitenta, riziko podnikání v příslušném odvětví, postavení emitenta na trhu, kvalita jeho managementu. Podnik, emitující obligace, poskytuje ratingové společnosti údaje o svém finančně-ekonomickém postavení za delší období, na základě analýzy těchto údajů je pak zařazen do příslušné skupiny.

Kromě úrokové sazby, doby i způsobu splacení podnikové obligace a bonity emitenta, vyjádřené ratingem, ovlivňující úvahy podniku o emisi obligací ještě další faktory: ručení za obligace, omezující podmínky věřitelů pro emitenta a kurs obligací. Čím lépe jsou zaručeny splátky úroku a úmor emitovaných obligací, tím výhodněji a rychleji se umisťují na kapitálovém trhu.

Záruka za obligace se může uskutečnit buď jiným právním subjektem (garantem) nebo konkrétním majetkem emitenta. Garant (banka, státní instituce) se musí zavázat, že v případě platební neschopnosti emitenta zaplatí úrok a úmor obligace věřitelům. Záruka státu bývá považována za nejlepší zabezpečení podnikových obligací, vyskytuje se však výjimečně.

Při ručení majetkem emitujícího podniku mají věřitelé právo na majetek emitenta, jestliže neuhrazuje své závazky. Vyskytují se i obligace, které nejsou zaručeny konkrétním majetkem emitujícího podniku, jen jeho celkovou finanční pozicí a postavením na trhu. Takové obligace si mohou dovolit emitovat jen velké, finančně silné podniky.

Omezující podmínky (klauzule) jsou určitá omezení, která jsou kladena na emitující podnik věřiteli. Jejich smyslem je zabezpečit plnění všech závazků, vyplývajících z emise podnikových obligací. Typickými omezujícími podmínkami jsou např.:

- Minimální úroveň ziskového krytí úroku, kterou podnik musí dodržet.
- Minimální úroveň pracovního kapitálu či likvidity.
- Velikost leasingových zdrojů eventuelního dalšího růstu dluhu.

Neplnění dohodnutých klauzulí může vyvolat požadavek věřitelů na okamžité splacení obligací, a tím i vznik finanční tísně emitenta.

Kurs obligace se na začátku emise obyčejně shoduje s její nominální cenou (s výjimkou obligací s nulovým úročením). Pokud se cena podnikových obligací při prodeji emise od nominální ceny liší, vzniká emisní kurs s ažiem nebo disažiem. Na sekundárním trhu se cena podnikové obligace tvoří v závislosti na nabídce a poptávce, bez ohledu na nominální cenu.

Tržní kursy podnikových obligací jsou závislé především na ročním výnosu (úroku) u obligace, počtu let do doby její splatnosti, nominální (umořované) ceně obligace a požadované výnosnosti obligace, odvozené od tržní úrokové míry.

Odchylky tržních cen podnikových obligací od jejich nominální ceny nebývají na vyspělých kapitálových trzích příliš podstatné. V posledních letech se však v důsledku větších změn tržní úrokové sazby tyto odchylky dosti zvýšily.

2.2.1.1 Výhody a nevýhody obligací

Z hlediska financování podniku mají obligace především tyto výhody:

- Úrok (cena získaného kapitálu) je pevně stanoven, majitel obligace se obvykle nepodílí na zvýšeném zisku.
- Úrok z obligací je plně odpočitatelnou položkou pro účely daně ze zisku.
- Pružnost v tvorbě finanční struktury při eventuelním předčasném splacení obligace (jde o zvláštní typ obligací s předčasným splacením za vyšší než nominální cenu).
- Dochází k umístění obligací u velkého počtu věřitelů, což umožňuje soustředění velkého a dlouhodobého kapitálu (na rozdíl od úvěrů jednotlivých věřitelů, kteří mají omezenější možnosti a často nemají zájem o poskytování dlouhodobějších úvěrů).

Nevýhodou obligací pro financování emitujícího podniku je především:

- Nutnost pevné splátky, zejména v případech, kdy zisk kolísá.
- Vysoké riziko změn podmínek, za kterých byly obligace emitovány, s ohledem na dlouhou dobu jejich životnosti.
- Emisní náklady, které zvyšují náklady kapitálu získaného pomocí obligací.
- Zvyšování finančního rizika, vyplývajícího ze zvýšení podílu dluhu na celkovém kapitálu.
- Různé omezující podmínky, které mohou klást věřitelé na emitující podnik (např. na výši mezd vyplácených zaměstnancům aj.).

Obligace (i jiné formy dlouhodobého zadlužení) může podnik intenzivně využívat tehdy, jestliže má relativně stabilní tržby a výnosy nebo předpokládá jejich růst. Neměl by mít ani příliš vysoké stávající zadlužení.

2.2.2 Dlouhodobé úvěry

Další cestou získávání externích finančních zdrojů na investice jsou různé formy dlouhodobých dluhů, vznikajících individuální smlouvou mezi věřitelem a dlužníkem. Nerealizují se prostřednictvím anonymního upisování obligací, ale konkrétní dohodou s bankami a jinými finančními institucemi, eventuelně přímo s kapitálově silnými společnostmi. Někdy se tyto formy dlouhodobých dluhů zahrnují pod název „finanční úvěry".

V bilancích českých podniků v současnosti jsou všechny návratné dlouhodobé zdroje financování zahrnovány do dvou skupin:

- **Dlouhodobé závazky** - emitované dluhopisy, dlouhodobě přijaté zálohy od odběratelů (objevují se zejména ve stavebnictví), vydané dlouhodobé směnky, jiné dlouhodobé závazky.
- **Dlouhodobé bankovní úvěry**.

Dlouhodobý bankovní úvěr mohou podniky získávat od bank (popřípadě od jiných finančních institucí) nejčastěji jako termínovanou půjčku nebo hypotekární úvěr.

2.2.2.1 Termínované půjčky

Jsou nejběžnější. Obvykle to jsou půjčky na rozšiřování fixního majetku, a proto jsou nazývány investičními úvěry. Mohou však být poskytovány i na trvalé rozšíření oběžného majetku (zejména zásob), na pořízení nehmotného majetku (nákup licencí, pořízení nehmotného majetku vlastním výzkumem), na několikaleté rozlišování nákladů příštích období, na nákup dlouhodobých cenných papírů.

Finanční instituce, které poskytují termínované půjčky, sjednávají úvěrové smlouvy mezi podnikem a věřitelem. Ve smlouvě obvykle požadují majetkové záruky či záruky jinou právnickou osobou, určují lhůtu splatnosti úvěru, podíl interních zdrojů podniku na krytí investice a podobně. Věnují velkou pozornost analýze očekávaných finančních efektů

příslušné úvěrované investice, která má přispět k finanční stabilitě podniku a k zajištění splatnosti úvěru.

Splácení termínovaných půjček se může realizovat buď pomocí anuitních pravidelných plateb za celé období (určených umořovacím plánem), nebo splátkami určenými v různé výši. Při postupném umořování termínované půjčky během doby její splatnosti může být umořovací plán založen na čtvrtletních, pololetních či ročních splátkách úvěru a úroku. Splátky mají často charakter anuitních splátek – stejná výše splátek po celou dobu splatnosti s tím, že v rámci anuitní splátky postupně klesá podíl úroku a stoupá podíl úmoru. Jsou však možné i jiné typy splátek:

- Stejné splátky na úmor půjčky s tím, že úroky se počítají z klesajícího stavu půjčky (souhrnné splátky úmoru a úroku jsou pak odlišné, neustále klesají).
- Rozdílné splátky na úmor, doprovázené klesajícími úroky ze zůstatku půjčky.
- Anuitní souhrnné splátky, které jen částečné umoří půjčku. Zbytek půjčky je splacen jednorázově na konci doby splatnosti.
- Jednorázová splátka na konci doby splatnosti v kombinaci s pravidelnými (zpravidla čtvrtletními) úrokovými splátkami po celou dobu splatnosti.

Při anuitním splácení stejnou souhrnnou splátkou je pro podnik důležité rozdělení souhrnné splátky na úrok a úmor, protože úroky jsou daňově uznatelný náklad, splátka úvěru nikoliv.

Termínované půjčky jsou pro svůj vyšší stupeň rizikovosti intenzivněji spojovány s různými zárukami a ochrannými ujednáními než krátkodobé úvěry. Záruky termínovaných půjček mohou mít charakter osobního zajištění či reálného zajištění. Při osobním zajištění přejímá třetí osoba (ručitel) na sebe závazek, že v případě platební neschopnosti dlužníka splní závazek vůči věřiteli. Ručitelem může být např. mateřská společnost vůči dceřiným společnostem, jiné velké podniky, komerční banky, speciální záruční společnosti, stát. Při reálném zajištění dlužník předává bance zástavy (zpravidla cenné papíry, zboží, různá práva – např. patentní) nebo jiné věci (movité součásti majetku) či postupuje své pohledávky vůči třetím osobám. Reálným zajištěním může být i nemovitý majetek dlužníka (hypotekární zajištění). Podnik je v tomto případě omezen v disponování

se svými nemovitostmi. Zatížení nemovitosti (hypotéka) je vždy úředně zachyceno v pozemkových knihách. [1]

Ochranná ujednání mají za cíl ještě dále zvýšit účinnost záruk a zajistit splacení termínovaných půjček věřitelům. Jsou trojího typu:

- **Pozitivní ochranná ujednání** – podnik souhlasí s určitými opatřeními v průběhu poskytnutí půjčky (předkládání periodických finančních výkazů věřiteli, pojištění podnikového majetku, zachování minimální úrovně pracovního kapitálu aj.).
- **Negativní ochranná ujednání** – podnik se zavazuje neprovádět bez souhlasu banky určité činnosti (např. neposkytovat svůj majetek jako záruku jiným věřitelům, neprodávat či nepronajímat svůj majetek, neslučovat se s jinými podniky bez souhlasu banky).
- **Restriktivní ochranná ujednání** – podniku jsou stanoveny určité limity, které musí dodržovat (limit celkových mezd, limit rozvojových investic, limit dalších úvěrů a podobně). Tato restriktivní opatření směřují k posílení vlastní kapitálové báze podniku a zvyšují tak zajištění termínované půjčky.

Termínované půjčky obsahují ujednaní, která umožňují bance trvat na okamžitém splacení celé půjčky za určitých podmínek. Těmito podmínkami může být např. neplacení úroků a jistin, zkreslené či nepřesné informace o finanční situaci podniku, neplnění jednotlivých ochranných ujednání, specifikovaných ve smlouvě. Obvykle banky požadují okamžité splacení celé zbývající půjčky spíše výjimečně, jako poslední alternativu. Předtím se snaží dohodnout s podnikem na určitých opatřeních, směřujících k obnovenému plnění závazků (modifikovaný umořovací plán apod.).

Cestou termínovaných půjček mohou získat zdroje i ty podniky, které si nemohou dovolit upisovat obligace, protože by je obtížně umísťovaly na peněžním trhu. V úvěrových smlouvách je možné přihlížet k individuálním podmínkám podniku, ovlivňujícím tvorbu finančních zdrojů a přizpůsobit tomu splatnost úvěru. Podnik šetří náklady spojené s emisí obligací; úroky z termínovaných půjček však obvykle převyšují úroky z obligací.

Termínované půjčky střednědobé (se lhůtou splatnosti obvykle 1 - 5 let) poskytují nejvíce obchodní banky, které nedisponují velkým rozsahem dlouhodobých úspor; naopak

pojišťovny, eventuelně penzijní fondy, se orientují na poskytování dlouhodobých termínovaných půjček (5 a více let).

2.2.2.2 Hypoteční zástavní listy

Také takovouto formu mohou mít dlouhodobé dluhy. Hypoteční zástavní listy jsou dluhopisy, jejichž krytí je zabezpečeno zástavním právem na nemovitý majetek. Zpravidla jde o pozemkový a bytový majetek, nikoliv o majetek průmyslový, jehož hodnota je značně kolísavá. Podnik, který požaduje úvěr, nabídne bance jako záruku nemovitost, banka si zajistí zápisem do pozemkových knih své zástavní právo a na základě toho pak emituje zástavní listy a předá je podniku. (Hypoteční zástavní listy emitují jen banky, které k tomu mají oprávnění a ručí za ně především svým vlastním jměním.) Zástavní listy jsou obchodovatelné. Podnik, aby získal peněžní prostředky, je musí prodat buď sám, nebo prostřednictvím banky. Z půjčky splácí bance úrok a splátky dluhů a hypoteční banka vyplácí majitelům zástavních listů úrok a postupně je umořuje. Banka tak vystupuje ve vztahu k podniku jako věřitel a ve vztahu k majiteli zástavních listů jako dlužník. [2]

Důležitou otázkou hypotečního úvěrování je odhad tržní ceny nemovitosti a její dynamiky v budoucnosti. Nadcenění zastavovaného majetku může – v případě nutného prodeje zastavené nemovitosti – způsobit bance obtíže se splácením hypotečních listů. Proto jsou banky velmi opatrné při oceňování nemovitostí. Nestačí jim obvykle ocenění nemovitostí zjištěné veřejnými orgány, ale samy si určují vlastní postupy při oceňování.

Získávání hypotekárních úvěrů pro podnik je zdlouhavější a složitější, než u jiných druhů dlouhodobých úvěrů. Vyplývá to především z nutnosti prokazovat vlastnictví nemovitosti a její kvality, z nutnosti záznamu zástavního práva v pozemkových knihách, ze složitého procesu odhadování ceny nemovitosti a podobně.

2.2.2.3 Dodavatelské úvěry

Vedle dlouhodobých bankovních úvěrů se jako zdroj financování podnikových investic mohou objevovat i úvěry dodavatelské. Poskytují je zejména dodavatelé strojů a technologických zařízení tak, že dodávají jednotlivé stroje či investiční celky, které

odběratel splácí postupně (popřípadě najednou) včetně úroků. Dodavatelé si tak pomáhají zajišťovat prodej svých investičních celků, náročných na peněžní prostředky.

Z hlediska záruky můžeme dlouhodobé dodavatelské úvěry rozdělit na dva typy: podmíněný prodejní kontrakt a úvěr na movitou zástavu. Při podmíněném prodejním kontraktu zůstává dodavatel vlastníkem dodávky až do okamžiku úhrady všech splátek. Při koupi odběratel zpravidla uhradí menší část ceny dodavateli a vydá vlastní směnku na zbytek ceny. Odběratel pak uhrazuje dodavateli jistinu a úrok tak dlouho, dokud směnka není splacena. Teprve po poslední splátce přechází majetek do vlastnictví odběratele. V případě nesplacení může dodavatel majetek převzít zpět.

Při úvěru na movitou zástavu zařízení přechází do vlastnictví odběratele, který postupně splácí hodnotu dodávky. Zařízení však slouží pro věřitele jako záruka.

2.2.2.4 Další rozdíly mezi obligacemi a úvěry

Od získávání zdrojů na investice upisováním podnikových obligací se bankovní a dodavatelské úvěry liší v několika směrech:

- Jako věřitel funguje jedna instituce, nikoliv celý kapitálový trh. Podmínky poskytnutí úvěru a systém jeho splacení je proto možné lépe přizpůsobit individuální situaci budoucího věřitele i dlužníka.
- Bankovní a dodavatelské dlouhodobé úvěry mohou získat na prokazatelně efektivní akce i méně známé a menší firmy, což při upisování obligací na kapitálovém trhu většinou neplatí.
- Úvěry nevyžadují – na rozdíl od obligací – povolení a registraci státními orgány, nemusí být veřejně oznamovány a nejsou s nimi spojeny rozsáhlé emisní náklady. Na druhé straně úroky z úvěrů bývají vyšší, než úroky z obligací s ohledem na vyšší riziko individuálního věřitele.
- Úvěry, poskytované na základě úvěrové smlouvy, nejsou obchodovatelné na kapitálovém trhu.

2.2.3 Leasingové financování investic

Leasingový trh patří dnes k významným součástem finančního sektoru a k dynamickým faktorům rozvoje ve všech tržních ekonomikách.

Leasing je prostředkem umožňujícím užívaní věcí či práv, které jsou ve vlastnictví jiného subjektu, a to na nezbytně nutnou dobu. V rámci leasingové operace pořizuje leasingová společnost (poskytovatel leasingu) věc, právo nebo jinou majetkovou hodnotu (předmět leasingu) požadovanou smluvním partnerem – leasingovým nájemcem (příjemcem leasingu), který často vybírá i výrobce, prodejce či dovozce předmětu leasingu. Předmět leasingu je poskytován dlouhodobě, a to na dobu určitou, do úplatného užívání příjemce leasingu. Příjemci leasingu náleží i plody a užitky spojené s užíváním předmětu, včetně výnosů z jeho případného podnájmu. Předmět leasingu zůstává ve vlastnictví leasingové společnosti po celou dobu leasingu. Podle zvoleného leasingového produktu přechází na konci leasingu vlastnictví předmětu na příjemce leasingu nebo je tento předmět vracen poskytovateli leasingu. Časté je rovněž uzavření nového leasingu na tutéž majetkovou hodnotu za nových podmínek. [4]

Leasing je cestou k naplnění takových záměrů, podnikatelských i spotřebitelských, které nevyžadují okamžité získání předmětu do vlastnictví uživatele. Jeho předmětem bývají movité věci (stroje, technologické linky, počítače, zařízení a vybavení kanceláří a prodejen, dopravní prostředky), nemovitosti i nehmotná práva (včetně počítačových programů). V praxi jde především o předměty, které lze odepisovat pro daňové účely.

V rámci leasingové obchodní operace je možné získat přístup k využití potřebného stroje, zařízení nebo jiné majetkové hodnoty bez rizik spojených s jeho vlastnictvím. S využitím leasingu lze získat tuto věc do vlastnictví po ukončení leasingu za cenu blížící se její zůstatkové hodnotě. V průběhu leasingu nebo bezprostředně po jeho skončení je možné tyto majetkové hodnoty obměnit za modernější nebo technicky dokonalejší. Leasingem lze naplnit podnikatelský nebo spotřebitelský záměr bez shromáždění prostředků potřebných na jejich pořízení. Lze jím dosáhnout financování investice z následné produkce.

Leasing napomáhá v podmínkách tržního hospodářství ekonomickému rozvoji. Přispívá k růstu produktivních odvětví národního hospodářství. Podporuje restrukturalizaci

a modernizaci výrobní základny ekonomiky i sektoru služeb. Napomáhá startu ekonomických aktivit řady začínajících podnikatelů. Díky pružnosti leasingových modelů a dostupnosti leasingových řešení podporuje především malé a střední podnikatele. Do jisté míry přispívá ke stabilizaci ekonomiky v obdobích recese a k podpoře investic i spotřeby v zájmu obnovy růstu. Má akcelerační účinky i v obdobích konjunktury. Leasingový sektor je součástí finančního trhu. Přispívá ke konkurenci jednotlivých zdrojů financování. [4]

V průběhu rozvoje leasingu se v tržních ekonomikách vyhranily především dva základní typy leasingu – operativní a finanční. Kritériem pro jejich odlišení (které má řadu praktických důsledků) je především rozsah přenosu vlastnických a uživatelských rizik z leasingové společnosti na příjemce leasingu. Rozlišujícím pomocným kritériem je též perspektiva převodu vlastnictví předmětu leasingu na příjemce leasingu a délka leasingové operace.

2.2.3.1 Operativní leasing

Operativní (provozní) leasing je cestou ke krátkodobému nebo střednědobému užívání potřebného majetku na dobu určenou potřebami příjemce leasingu. Smlouvy o operativním leasingu bývají uzavírány na dobu, která je výrazně kratší než fiskální životnost příslušného majetku (doba jeho odepisování podle daňových předpisů). Nebezpečí škody na věci, běžná vlastnická rizika i investiční riziko nese v operativním leasingu zásadně leasingová společnost. Odpovídá za provozuschopnost předmětu leasingu a za dosahování dohodnutých provozních parametrů tohoto předmětu. Nese náklady údržby a oprav předmětu leasingu. Při jeho poruše bránící dohodnutému užívání zpravidla poskytuje náhradní předmět podobných parametrů. Leasingová společnost nese v operativním leasingu také riziko poklesu tržní hodnoty předmětu. Po skončení operativního leasingu je příslušný majetek vracen leasingové společnosti, pokud nedojde k jiné dohodě.

Operativní leasing je vhodnou cestou především k užívání věcí, které podléhají prudkému technologickému rozvoji či módním trendům (např. počítače, komunikační technika či osobní automobily). Umožňuje pravidelnou obměnu potřebné věci. Zbavuje uživatele starostí s provozováním předmětu leasingu. Leasingová společnost zajišťuje při

operativním leasingu na své náklady pravidelnou údržbu a často i běžný provoz. Odpovídá za dodržování předpisů souvisejících s provozem předmětu leasingu (např. za absolvování předepsaných technických či ekologických kontrol) a hradí daně i poplatky spojené s jeho vlastnictvím a provozem. Jde o komplexní službu. Uživatelé volí operativní leasing v případech, kdy nemají zájem na vlastnictví příslušného majetku a očekávají, že tento majetek bude udržován v bezchybném (provozuschopném) stavu leasingovou společností, byť i za cenu vyšších nákladů.

2.2.3.2 Finanční leasing

V rámci finančního leasingu (finančního pronájmu) je na příjemce leasingu přenášena odpovědnost za předmět leasingu (údržba, opravy) i nebezpečí a rizika vztahující se jak k předmětu leasingu (např. nebezpečí poškození tohoto předmětu, riziko poklesu jeho tržní hodnoty), tak k jeho užívání (včetně nebezpečí plynoucích z provozu tohoto předmětu pro třetí osoby). Doba finančního leasingu se většinou řídí daňovými předpisy a blíží se fiskální (odpisové) době příslušné komodity. Při finančním leasingu disponuje příjemce leasingu zpravidla právem získat pronajatý majetek do vlastnictví při splnění všech podmínek leasingové smlouvy. Finanční leasing je volen v případě zájmu o perspektivní vlastnictví předmětu leasingu.

Do finančního leasingu se řadí i tzv. **přímý pronájem**, kdy si firma vyhlédne přímo u výrobce nějaký výrobek, potom se dohodne s některou leasingovou společností, která výrobek koupí na své náklady a pronajme ho dané firmě, se kterou zároveň sepíše smlouvu o finančním leasingu. [3]

Termín **úvěrovaný finanční leasing** se používá v případě, kdy si pronajímatel vypůjčí část finančních prostředků na nákup určitého předmětu pronájmu a smlouvou o finančním leasingu ručí věřiteli za splacení úvěru. [3]

Další v současnosti velmi rozšířený leasing poskytují leasingové společnosti založené speciálně pro tento účel určitým výrobcem. Jsou to například leasingové společnosti, jejichž vlastníkem jsou automobilové závody nebo velcí strojírenští výrobci.

Posledním z hlavních typů leasingů je **zpětný leasing** (zpětný pronájem). V jeho rámci kupuje leasingová společnost předmět leasingu od klienta a následně ho původnímu majiteli poskytuje do finančního pronájmu. Smyslem této transakce pro příjemce leasingu je opatření potřebných prostředků, např. při časovém nesouladu mezi úvěrem poskytnutým na nákup předmětu leasingu a jeho životností. Bývá využíván i k optimalizaci kapitálové struktury – k dosažení co nejvhodnějšího poměru vlastních a cizích zdrojů financování aktiv a celkových finančních toků příjemce zpětného leasingu. Motivy zájmu o využití zpětného leasingu mohou být i daňové v případě, že jeho příjemce nemůže účinně využít daňové odpisy při vykázané hospodářské ztrátě (snaží se využít zvýhodněných daňových sazeb pro odpis u pronajatého zařízení). Předmětem zpětného leasingu bývají majetkové hodnoty, které jsou minimálně nebo pouze částečně odepsané. Jde v podstatě jen o převod vlastnictví bez fyzického pohybu zařízení. Silnou nevýhodou je, že při bankrotu leasingové společnosti se jedná o její majetek a zařízení může být použito v rámci konkurzu.

2.2.3.3 Výhody a nevýhody leasingu

Výhody leasingu pro nájemce jsou především tyto:

- Umožňuje pořídit majetek bez jednorázového vynaložení peněžních prostředků, úhrady se provádí formou splátek, které postupně zatěžují náklady v plné výši.
- Snižuje se riziko spojené s investováním (prodloužení výstavby, nesplnění očekávaných parametrů investic apod.), které se přenáší na pronajímatele.
- Omezuje se možnost morálního zastarání fixního majetku podniku.
- Zvyšuje se konkurenční schopnost podniku, který může pružně reagovat na změny poptávky, bez zajišťování investic.
- Nezvyšují se nároky na úvěr a míra zadlužení podniku.
- Zvyšuje se likvidita podniku – leasingový majetek není součástí fixního majetku.
- Leasingové platby se hradí od okamžiku uvedení investice do provozu, (úvěr se často musí splácet dříve).
- Leasingové platby jako součást nákladů snižují zisk podniku pro účely zdanění.

Pro solidní ekonomické posouzení vhodnosti leasingového financování z hlediska nájemce je třeba uvést i některé jeho nevýhody:

- Primární nevýhodou leasingového financování jsou jeho náklady, pořízení majetku touto formou bývá obvykle dražší než pořízení pomocí úvěru či z interních zdrojů.
- Po skončení finančního leasingu přechází do vlastnictví nájemce téměř odepsaný majetek, pokud podnik nepředpokládá jeho obnovu, ztratí daňovou výhodu vyšších odpisů, kterou získal v průběhu leasingu (majetek se využívá, ale neodepisuje se, takže základ daně stoupá).
- Omezení užívacích práv nájemce leasingovou smlouvou, možnost odebrání předmětu leasingu.
- Obtíže při provádění potřebných úprav majetku (rekonstrukce, modernizace), protože vyžadují souhlas pronajímatele.
- Nemožnost vypovězení smlouvy nájemcem (eventuelně se značným penále) v případě rychlého zastarání majetku či jeho nízkého přínosu pro efektivnost.
- Nebezpečí bankrotu leasingové společnosti, který by znamenal vrácení majetku pronajímateli a různá jednání o eventuelním narovnání leasingových splátek, náhradě škody nájemci způsobené odejmutím majetku apod.

2.2.3.4 Rozhodování mezi leasingem a úvěrem

Při rozhodování mezi leasingem a koupí na úvěr je třeba respektovat tyto hlavní faktory:

- Daňové aspekty – odpisový, úrokový a leasingový daňový štít (daňové úspory), různá daňová zvýhodnění investic při pořízení.
- Úrokové sazby z dlouhodobého úvěru a systém úvěrových splátek.
- Sazby odpisů a zvolenou metodu odepisování majetku v průběhu životnosti.
- Leasingové splátky, jejich výši a průběh v rámci doby leasingu.
- Faktor času, vyjádřený zvolenou diskontní sazbou pro aktualizaci peněžních toků spojených s úvěrem či leasingem.

2.2.3.4.1 Metoda diskontovaných výdajů na leasing a úvěr

Tato metoda je příkladem jedné z metod pomáhajících v rozhodování mezi leasingem a úvěrem. Rozhodování při této metodě lze vyjádřit pomocí čtyř postupných kroků:

1) Nejdříve se kvantifikují výdaje (snížené o daňovou úsporu), které vzniknou nájemci v souvislosti s leasingem.
2) Obdobně se určí výdaje (opět snížené o vliv daní), které by měl nájemce v souvislosti s úvěrem.
3) Obojí výdaje se musí aktualizovat s přihlédnutím k času, ve kterém byly vynaloženy.
4) Vybere se ta varianta financování, která má nejnižší celkové diskontované výdaje.

Leasing nemusí být tedy pro nájemce vždy výhodný; může narušit jeho likviditu, stupeň finančního rizika. Neuvážené uzavírání leasingových smluv může tak někdy i ohrozit finanční stabilitu podniku.

3. EKONOMICKÉ POROVNÁNÍ DOPRAVY

Středisko dopravy a mechanizace stavební firmy Syner, s. r. o. vlastní pět nákladních automobilů, které z převážné části zajišťují dopravu stavebních materiálů v této firmě. Využití cizího dopravce přichází v úvahu ve chvíli, kdy jsou všechny vlastní nákladní automobily vytíženy. K této situaci nedochází příliš často, proto nákup dalšího vlastního dopravního prostředku by nebyl výhodný. Nový automobil by nebyl vytížen natolik, aby investice do něj byla návratná.

Podle ceníku Střediska zemních prací a dopravy firmy Syner, s. r. o., který udává sazby za vozidla a zemní stroje za služby pro ostatní firmy, si můžeme odvodit, kolik je firma Syner, s. r. o. ochotna za téže služby sama zaplatit, protože ceny a sazby určuje konkurence. Firma Syner, s. r. o. má určeny dvě sazby: výkonovou a časovou. Při rozhodování o použití sazby k výpočtu ceny za objednanou službu se nejprve spočítají konečné ceny podle obou sazeb. Poté se určí varianta, která je pro Syner, s. r. o. výhodnější.

Časová sazba určuje cenu za hodinu využívání vozidla. Výkonová sazba určuje cenu za najetý kilometr. Kromě najetých kilometrů se u výkonové sazby počítá také doba nakládky a vykládky, kdy má zákazník vozidlo k dispozici, ale kilometry se nepřičítají. Tato doba použití je určena cenou za jednu čtvrthodinu.

K vozidlu Tatra 815 S1 je časová sazba určena 480 Kč/hod., výkonová sazba 30 Kč/km, doba použití při nakládce či vykládce se účtuje 60 Kč/15min. Ke stejnému vozidlu je uvedena i tabulka jeho hospodárnosti v roce 2001 (pozdější údaje firma Syner, s. r. o. nedává k dispozici). V tomto roce si ještě Středisko dopravy a mechanizace stavební firmy Syner, s. r. o. financovalo všechna vozidla a zemní stroje ze svých interních zdrojů, konkrétně z nerozděleného zisku. V poslední době využívá firma i leasingové financování investic.

Výpočet hospodárnosti daného vozidla v jednotlivých měsících roku ukazuje všechny faktory ovlivňující náklady: množství spotřebovaných pohonných hmot, počet najetých kilometrů, průměrnou spotřebu, cenu za spotřebované pohonné hmoty, náklady na nové

pneumatiky, náklady na provozní opravy, náklady na mzdy zaměstnanců, ostatní poplatky a odpisy. Z uvedených nákladů se lehce spočítají náklady celkové i náklady na jeden kilometr.

Náklady na 1 km vyšly v průměrné výši 22,97 Kč, což je o 7,03 Kč na každý kilometr méně než výkonová sazba při poskytnutí vozidla a služeb s ním spojených od jiné firmy. Dále je třeba přičíst ještě 60 Kč za každou čtvrthodinu nakládky a vykládky, což využití cizího dopravce také podraží, protože tyto náklady při použití vlastního vozidla neexistují, jsou již zahrnuty do mezd zaměstnanců.

Je tedy patrné, že využití vlastního nákladního automobilu je mnohem efektivnější, ovšem při plném vytížení vlastních vozidel je třeba zajistit dopravu stavebních materiálů jinou firmou, protože tato situace nenastává natolik často, aby byla investice do dalšího vlastního automobilu návratná.

4. ZÁVĚR

Investiční činnost a její financování podnikem je – na rozdíl od běžné provozní činnosti a jejího financování – charakteristická několika významnými specifiky:

a) Rozhoduje se v **dlouhodobém časovém horizontu**, který zahrnuje u hmotných investic jejich přípravu, dobu výstavby a dobu životnosti. Investiční statky ovlivňují běžné hospodaření ekonomické jednotky několik let, a to jak z hlediska výnosnosti, tak i z hlediska likvidity.

b) Dlouhodobý časový horizont nese **větší možnost rizika** odchylek od původních záměrů. A to jak pokud jde o očekávané výdaje, tak i očekávané příjmy z investice a tím i očekávanou výnosnost.

c) Jde často o **kapitálově náročné operace**, vyžadující velké jednorázové vklady, většinou přesahující možnosti jednotlivce či ekonomické jednotky.

d) Investiční činnost je velmi náročná na **časovou a věcnou koordinaci** různých účastníků investičního procesu, kteří mají své ekonomické zájmy a cíle.

e) Investování **těsně souvisí s aplikací nových technologií, nových výrobků**. Prostřednictvím investic se uskutečňuje velká část technických a technologických inovací.

Proto rozhodování o investicích patří k nejdůležitějším manažerským strategickým rozhodováním v podniku, neboť jsou rozhodnutími o budoucím vývoji podniku a jeho efektivnosti. Investice slouží řadu let, a proto i řadu let jsou zdrojem přírůstků zisku podniku, ale i „břemenem", které zatěžuje jeho ekonomiku, především fixními náklady. Nesprávně zaměřená a neefektivní investice může přivést podnik i k bankrotu. Bez investic se však žádný podnik neobejde, zvláště pak ten, který se chce rozvíjet a tak obstát v konkurenci. Investiční plán proto vychází ze strategického podnikatelského plánu, který stanoví dlouhodobé cíle podniku.

Také není nutné, aby podnik financoval své investice za každou cenu pouze z interních zdrojů, protože náklady dluhu jsou nižší než náklady vlastního kapitálu. Cílem firmy by mělo být stanovení optimální kapitálové struktury. Za optimální kapitálovou strukturu se považuje takové složení dlouhodobého kapitálu podniku, při němž jsou průměrné náklady kapitálu minimální. Protože tržní hodnota firmy se dá zjednodušeně vyjádřit jako

*očekávané výnosy*100/průměrné náklady kapitálu*, můžeme optimální kapitálovou strukturu podniku také určit jako takové složení kapitálu, které maximalizuje tržní hodnotu firmy.

Je zřejmé, že vymezení optimální kapitálové struktury je závislé především na tom, jak reálně dovedeme odhadnout vývoj nákladů dluhu a nákladů vlastního kapitálu při různé míře zadluženosti.

Věřím, že po přečtení této práce bude čtenář lépe schopen určit nejlepší variantu financování investic pro konkrétní firmu. Je mi líto, že firma Syner, s. r. o. má natolik přísná pravidla pro vydávání interních materiálů, že na jejím příkladu nemohu plně aplikovat znalosti z oblasti financování investic. Přesto doufám, že je práce přínosem zvláště ve svých kapitolách o hodnocení a porovnávání jednotlivých druhů financování investičního majetku.

Seznam literatury

[1] VALACH, J. a kol. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování.* 1. vyd. Praha: Ekopress, 2001. ISBN 80-86119-38-6

[2] VALACH, J. a kol. *Finanční řízení podniku.* 1. vyd. Praha: Ekopress, 1997.

[3] PAVLÍKOVÁ, A. aj. *Finanční řízení v praxi.* 1. vyd. Praha: Alena Pavlíková, 1998

[4] BENDA, V. aj. *Leasing - právní, účetí a daňové postupy v praxi včetně příkladů,* 1. vyd. Praha: Polygon, 2000. ISBN 80-7273-011-0

SYNEK, M. a kol. *Ekonomika a řízení podniku.* 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1994. ISBN 80-7079-496-8

MAŘÍK, M. a kol. *Soubor řešených příkladů z finančního řízení podniku.* 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1994. ISBN 80-7079-927-7

Výroční zpráva firmy Syner, s. r. o. za rok 2002

Interní materiály firmy Syner, s. r. o.

Seznam příloh

Příloha čís. 1 – Ceník stavební firmy Syner, s. r. o. za poskytnutí vozidla či zemního stroje a služeb s ním spojených

Příloha čís. 2 – Hospodárnost vozidla Tatra 815 S1 v roce 2001

Příloha čís. 3 – Organizační schéma firmy Syner, s. r. o.

Příloha čís. 4 – Obrat firmy

Příloha čís. 5 – Certifikát jakosti

Příloha čís. 6 – Certifikát systému environmentálního managementu

Příloha čís. 7 – Potvrzení národního bezpečnostního úřadu

Příloha čís. 8 – Osvědčení o jakosti

Příloha čís. 9 – Národní cena za jakost

Příloha čís. 10 – Ocenění za přístup k ochraně životního prostředí

Příloha čís. 11 – Oprávnění k užívání značky CZECH MADE

Příloha čís. 12 – Ocenění Stavební firma roku 2002

Příloha čís. 13 – Stavba roku 2002

Příloha čís. 14 – Stavba roku 2000

Příloha čís. 15 – Nominace na Stavbu roku 1999

Příloha čís. 16 – Stavba roku 1995

Příloha č.1

Stavební firma Syner s.r.o. Liberec

Středisko zemních prací a dopravy
Ve Slatinách 1,460 15 Liberec 15 - Harcov

Ing. Klos Jan - 602/419946
Kašička Miloš - 602/155022
Šíma - dispečink - 602/131938 + fax. 482 750 904

Vozidlo	Výkonová sazba	Kč	Časová sazba
Renault Kerax	jízdné Kč/km	25,-	450,-
valník 9,6 t + HR	nakl. HR/15 min.	100,-	
Volvo 6x6 - 18 t	jízdné Kč/km	33,-	500,-
sklápěč	náklad Kč/15 min.	60,-	
Tatra 815 S1	jízdné Kč/km	30,-	480,-
sklápěč	náklad Kč/15 min.	60,-	
MB Actros 3343	jízdné Kč/km	33,-	500,-
sklápěč - 3 ks 20t	doba použití	60,-	
AD 080 - P V3S	jízdné Kč/km	20,-	500,-
autojeřáb 8,0 t	doba použití	500,-	

Zemní stroj	Časová sazba	Kč
CAT D6R - dozer pásový	Kč / hodina	1300,-Kč
CAT 317 - bagr pásový	Kč / hodina	1300,-Kč
CAT 973 - nakladač pásový	Kč / hodina	1300,-Kč
CAT 438 C - traktor nakladač	Kč / hodina	830,- Kč
CAT 438 C	Kč / hodina	
bourací kladivo	Kč / hodina	880,- Kč
Volvo 641 - nakladač kolový	Kč / hodina	500,- Kč

Hospodárnost vozidel - 200 1

LIA 52-08 Tatra 815 S1 Změk

Měsíc	PHM	Kilometry	průměrná spotřeba	PHM (Kč)	Pneu	provozní opravy	Mzdy	Mzdy * 1,35	ostatní poplatky	Odpisy	přímé náklady	př.náklady na 1km	náklady na 1km	náklady celkem	výnos
Leden	1645	2673	61,54	39480			11636	15708,6		3074	39480	14,77	21,80	58263	102834
Únor	2130	3288	64,78	51120			11115	15005,3		3074	51120	15,55	21,05	69199	149266
Březen	1330	2297	57,90	31920			12155	16409,3		3074	31920	13,90	22,38	51403	79969
Duben	2290	2899	78,99	54960			12545	16935,8		3074	54960	18,96	25,86	74970	124810
Květen	2105	3635	57,91	50520		58709	12447	16803,5		3074	109229	30,05	35,52	129106	172230
Červen	1780	3215	55,37	42720			12480	16848,0		3074	42720	13,29	19,48	62642	229036
Červenec	2030	3427	59,24	48720		10433	11755	15869,3		3074	59153	17,26	22,79	78096	234191
Srpen	2725	4403	61,89	65400			13812	18646,2		3074	65400	14,85	19,79	87120	150567
Září	2300	3831	60,04	55200			11358	15333,3		3074	55200	14,41	19,21	73607	126383
Říjen	1560	3183	49,01	37440			13371	18050,9		3074	37440	11,76	18,40	58565	195259
Listopad	1650	3525	46,81	39600		31921	12967	17505,5		3074	71521	20,29	26,13	92100	216439
Prosinec	1090	1714	63,59	26160			7898	10662,3		3074	26160	15,26	23,28	39896	85525
Celkem	22635	38090	59,43	543240	0	101063	143539	193777,7	0	36888	644303	16,92	22,97	874969	1866509

Příloha č.2

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA

Příloha č.3

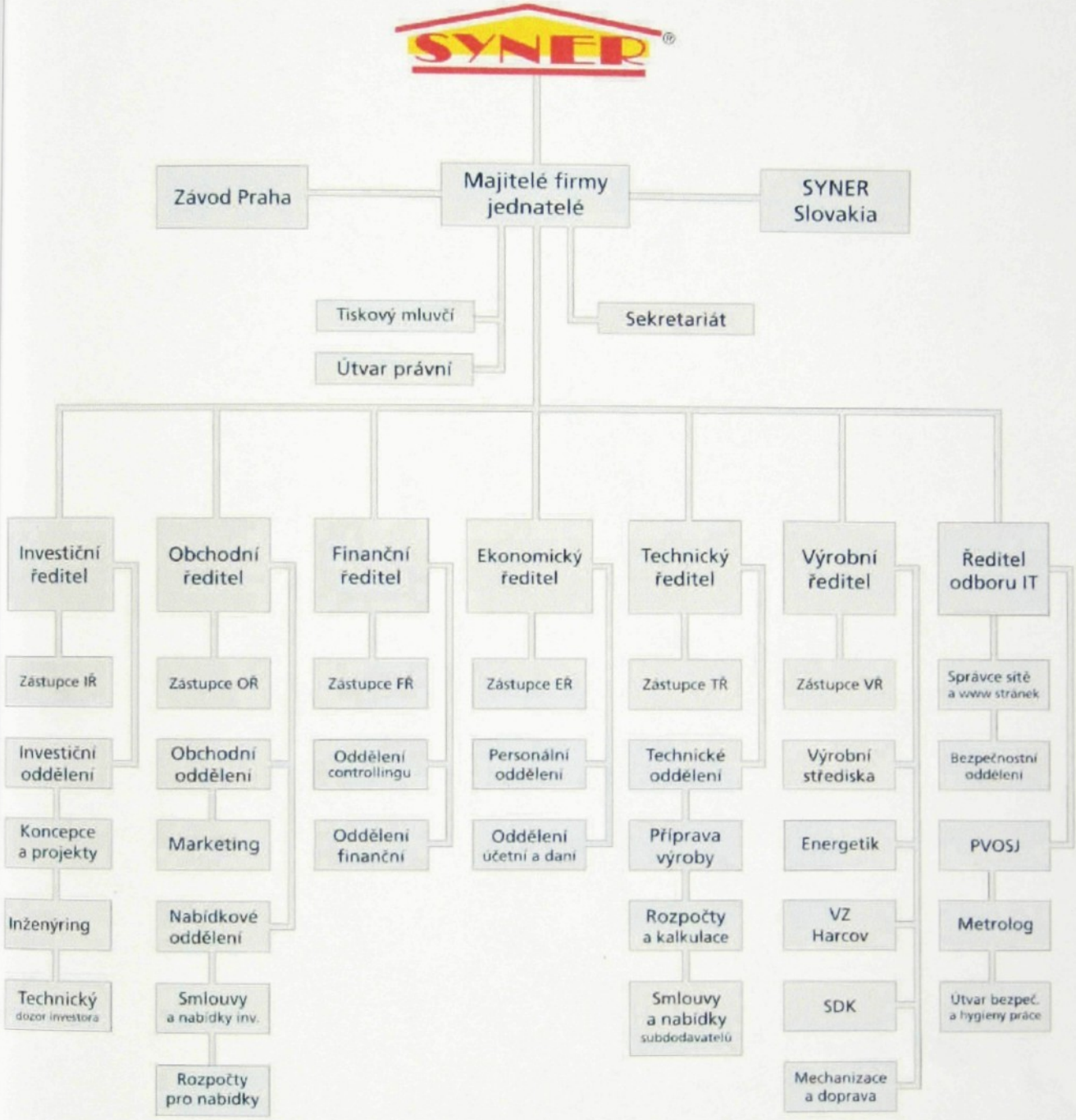

OBRAT FIRMY

Příloha č.4

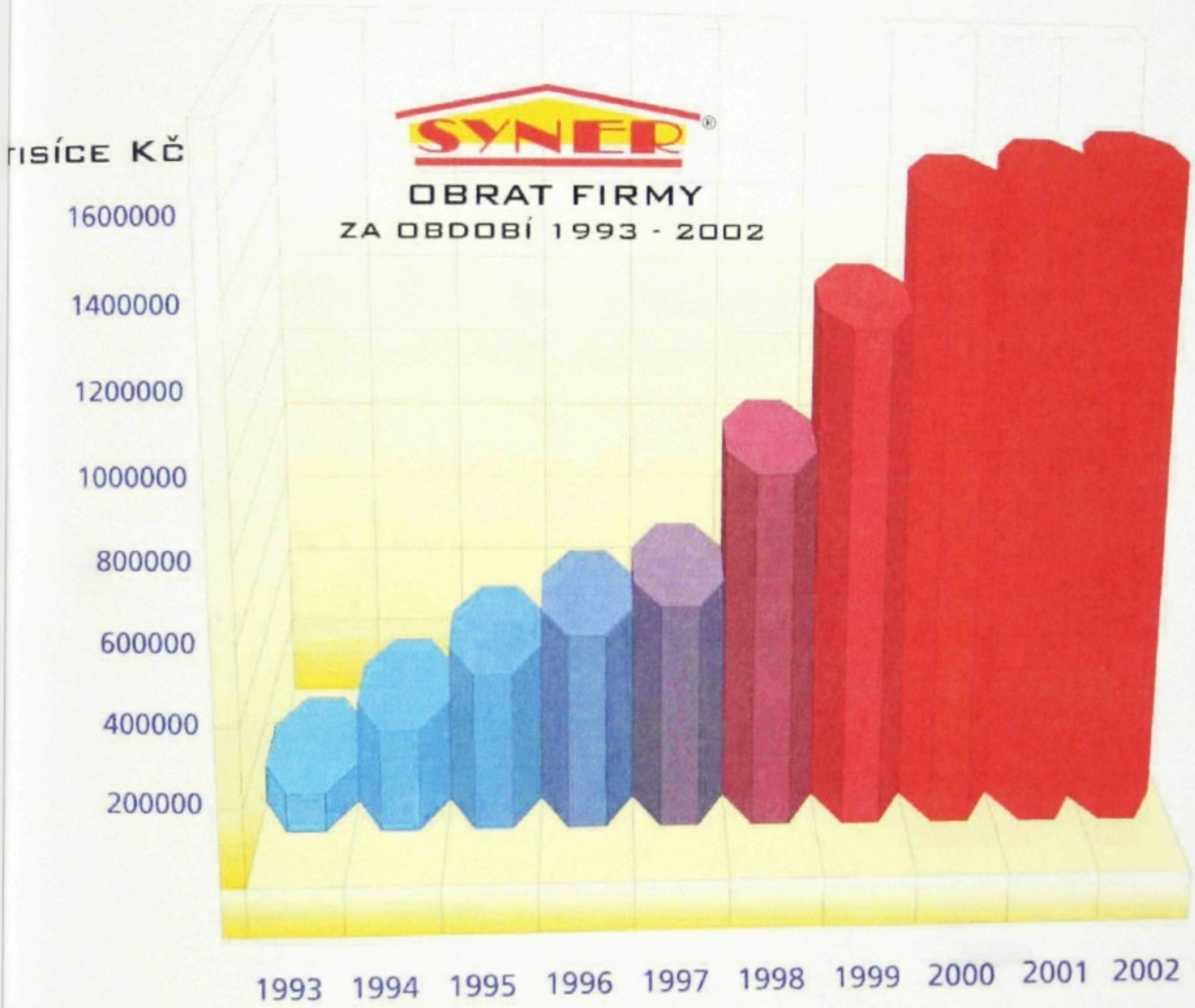

NÁRODNÍ AKREDITAČNÍ ORGÁN

QUALIFORM

Certifikační orgán QUALIFORM, a.s.

odbor certifikace

akreditovaný certifikační orgán č. 3011 provádějící certifikaci systému jakosti dle ČSN EN 45012

vydává v rozsahu své akreditace

CERTIFIKÁT

č. S-194/2001

Pro dodavatele : **SYNER, společnost s ručením omezeným**
Rumunská 655/9, 460 01 LIBEREC

Tímto certifikátem se potvrzuje, že dodavatel má zaveden a udržován systém jakosti odpovídající požadavkům

ČSN EN ISO 9002

Na činnost : **Provádění staveb, jejich změn a odstraňování**
(OKEČ 45.11, 45.21, 45.22, 45.23, 45.24, 45.25, 45.31, 45.32, 45.33, 45.34, 45.41, 45.42, 45.43, 45.44, 45.45)

V rozsahu : **celá společnost**

Podmínky, za nichž se tento certifikát vydává, jsou uvedeny na rubu tohoto certifikátu.

CERTIFIKAČNÍ ORGÁN AKREDITOVANÝ NAO ČR
provádějící certifikaci systémů jakosti
QUALIFORM, a.s.
3011

Platnost do : **15.12.2003**

V Brně dne : **9.2.2001**

Ing. Lubomír Kolek
ředitel Certifikačního orgánu QUALIFORM, a.s.

602 00 BRNO, Rašínova 2

SDRUŽENÍ PRO CENU ČESKÉ REPUBLIKY ZA JAKOST

INSPEKČNÍ ORGÁN Č. 4009
AKREDITOVANÝ
ČESKÝM INSTITUTEM
PRO AKREDITACI, o.p.s.

INSPEKČNÍ CERTIFIKÁT

REGISTRAČNÍ ČÍSLO:
S - 282/2002

VYDANÝ PODLE ČSN EN 45004 PRO:

Sdružení pro Cenu České republiky za jakost
Drahobejlova 1452/54, 190 00 Praha 9,

POTVRZUJE SHODU

níže uvedené služby s požadavky inspekčního předpisu Sm - SCJ-CMS č. 00 000 - 282

Provádění staveb, jejich změn a odstraňování

SYNER, společnost s ručením omezeným
Rumunská 655/9, 460 01 Liberec

Inspekcí provedenou ve firmě dne 13. 5. 2002, bylo prokázáno splnění požadavků
jak je uvedeno v Inspekční zprávě evidenční číslo: S - 0015/2002/282.

15. 5. 2002
Datum vydání

Ing. Albína Černáková, CSc.
vedoucí inspekčního orgánu

Certifikát je vydán v rozsahu akreditace udělené osvědčením č. 282/1999 vydaným ČIA ze dne 7.12.1999

S 3089

QUALIFORM

Certifikační orgán QUALIFORM, a. s.

odbor certifikace

akreditovaný certifikační orgán č. 3089

provádějící certifikaci systému environmentálního managementu

vydává v rozsahu své akreditace

CERTIFIKÁT

č. EMS-003 / 2002

Pro dodavatele: **SYNER, společnost s ručením omezeným**
Rumunská 655/9, 460 01 Liberec 4

Tímto certifikátem se potvrzuje, že dodavatel má zaveden a udržován systém environmentálního managementu odpovídající požadavkům

ČSN EN ISO 14001

Na činnost: **Provádění staveb, jejich změn a odstraňování** (OKEČ 45)

V rozsahu: **celá společnost**

Podmínky, za nichž se certifikát vydává, jsou uvedeny na rubu tohoto certifikátu

Platnost do: 31. 7. 2005

V Brně dne: 25. 7. 2002

CERTIFIKAČNÍ ORGÁN AKREDITOVANÝ NAO ČR • 3089 • QUALIFORM a. s.

Ing. Lubomír Kolek
ředitel Certifikačního orgánu
QUALIFORM, a. s.

Rašínova 2, 602 00 Brno

Příloha č.8

Národní bezpečnostní úřad

POTVRZENÍ

Číslo: 000191

Národní bezpečnostní úřad vydává toto potvrzení podle § 62 odst. 1 zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů,

pro

právnickou osobu

1. Název **SYNER, společnost s ručením omezeným**

Právní forma **společnost s ručením omezeným**

2. Obchodní jméno **SYNER, společnost s ručením omezeným**

IČO **48 29 25 16**

3. Sídlo - obec **Liberec 4**

okres **Liberec**

ulice **Rumunská**

č. popisné (evidenční) **655/9** číslo orientační **—** kód stát **203**

4. Místo podnikání **ČR** kód státu **203**

Na základě tohoto potvrzení

- organizaci mohou být poskytovány nebo u ní mohou vznikat utajované skutečnosti

do a včetně stupně utajení DŮVĚRNÉ

- organizace se může seznamovat s utajovanými skutečnostmi

do a včetně stupně utajení DŮVĚRNÉ

Podpis

V Praze dne **20. 2. 2002**

ÚŘAD PRO OBRANNOU STANDARDIZACI, KATALOGIZACI A STÁTNÍ OVĚŘOVÁNÍ JAKOSTI

Nám. Svobody č. 471, 160 01 Praha 6

vydává podle zákona č. 309/2000 Sb., § 30 odst. 5

OSVĚDČENÍ

č. 39-2003

pro

SYNER, společnost s ručením omezeným

Rumunská 655/9, 460 01 Liberec

IČO: 48292516

o shodě systému jakosti s požadavky

ČSN EN ISO 9001:2001
ČOS 051603 (AQAP 120)

Rozsah platnosti:

Provádění staveb, jejich změn a odstraňování

1. Toto osvědčení vydává Ú**ř OSK SOJ na základě auditu systému jakosti provedeného v době od 30.9.2003 do 2.10.2003**. Úřad nezodpovídá za změny v systému jakosti, ke kterým by u dodavatele došlo po vydání tohoto Osvědčení.
2. Toto osvědčení platí výhradně pro prověřovanou oblast činnosti a nesmí být použito pro jinou oblast činnosti, než pro kterou je vydáno.
3. Úřad neodpovídá za neoprávněné použití Osvědčení dodavatelem, ani za škody, které by jak oprávněným, tak neoprávněným použitím vznikly třetí straně.
4. Toto Osvědčení nenahrazuje záruku za kvalitu výrobku, a odpovědnost za vady a škody, které dodavateli vyplývají z obecně platných právních předpisů, ani nenahrazuje úřední přezkoušení podle jiných obecně platných právních předpisů.

Toto osvědčení platí do: **31.12.2004**

U dodavatelů potravin je oprávněnost používání tohoto osvědčení vázána soustavným dodržováním hygienických normativů a doporučení k zasobování AČR potravinami vydaným v protokolu kontrolního orgánu vojenské veterinární služby.

V Praze dne: 28.11.2003

podplukovník Ing. Martin Dvořák
pověřen řízením

Příloha č.10

RADA ČESKÉ REPUBLIKY PRO JAKOST
SDRUŽENÍ PRO CENU ČESKÉ REPUBLIKY ZA JAKOST

NÁRODNÍ
CENA
ČESKÉ REPUBLIKY
ZA JAKOST

OCENĚNÝ FINALISTA

SYNER, společnost s ručením omezeným

LIBEREC

2003

STAVÍME EKOLOGICKY

Stavíme kvalitně, moderně a úsporně.
Stavíme s rozumem.

Sdružení Stavíme Ekologicky

Sdružení Stavíme Ekologicky
spolu s Ministerstvem pro životní
prostředí ČR a Svazem podnikatelů
ve stavebnictví

udělují
společnosti SYNER, spol. s r. o.
se sídlem v Liberci

Ocenění

za odpovědný přístup k ochraně
životního prostředí v rámci projektu

Depozitář Severočeského
muzea v Liberci

V Praze dne 2. dubna 2003

SPS

Ing. Vít Vaněk
předseda výkonné rady
Sdružení Stavíme Ekologicky

Ing. Pavel Laboušek
náměstek ministra
Ministerstvo životního prostředí

Doc. Ing. Milan Veverka, CSc
prezident Svazu
podnikatelů ve stavebnictví

Sdružení pro Cenu České republiky za jakost
osvědčuje, že kvalita

služby

Provádění staveb, jejich změn a odstraňování

Registrační číslo 205 83c

dodavatele

SYNER, společnost s ručením omezeným Liberec

byla ověřena a dodavatel je oprávněn užívat pro tuto službu značku CZECH MADE. Doba platnosti jsou dva roky od data vydání. Po dobu platnosti užívání značky je dodavatel povinen dodržovat podmínky, za nichž bylo oprávnění vydáno.

Vydáno dne 20.5.2002

Předseda
Řídicí rady Sekce pro značku
CZECH MADE pro služby

Předseda
Sdružení pro Cenu
České republiky za jakost

SPS

SVAZ PODNIKATELŮ VE STAVEBNICTVÍ V Č

ve spolupráci s

MINISTERSTVEM PRŮMYSLU A OBCHODU ČR,
STAVEBNÍ FAKULTOU ČESKÉHO VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V PRA
STAVEBNÍ FAKULTOU VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ

VYHLAŠUJÍ
VÍTĚZE SOUTĚŽE O TITUL

Stavební firma roku 2002

V KATEGORII NAD 200 PRACOVNÍKŮ

SYNER, spol. s r.o. Liberec

PŘEDSEDA POROTY

PREZIDENT SPS V ČR

Příloha č.13

udělují titul

STAVBA ROKU 2002

Bazén Děčín

FORUM ARCH 2002

Za vytvoření přitažlivého rekreačně sportovního prostředí, které svým celkovým řešením navozuje příjemnou atmosféru uvolnění

Krytý plavecký bazén 25 m s vodními atrakcemi

místo	Děčín
objednatel	Město Děčín, Mírové nám. 5, Děčín
doba plnění	01/2000 - 04/2001
cena celkem	143 929 000,- Kč

udělují titul

STAVBA ROKU 2000

TVD Liberec, tř. Dr. Milady Horákové, 460 06 Liberec 6

ARCH 2000

Za vytvoření objektu pro náročnou průmyslovou funkci při dodržení přísných podmínek ekologických a dopravních, na vysoké architektonické úrovni a s citem pro začlenění do organismu města

Termické využití odpadu

místo	Liberec
objednatel	ŠKODA TS, spol. s r.o., Tylova 16, Plzeň
doba plnění	06/97 - 06/99
cena celkem	301 000 000,- Kč

DIPLOM

ZA NOMINACI NA TITUL STAVBA ROKU '99

Palác Syner v Liberci

Za vytvoření velkoměstského paláce s rozmanitou funkční skladbou
ve významné urbanistické poloze

FOR ARCH '99

Palác SYNER

místo	Liberec
objednatel	Palác SYNER, a. s., Rumunská 666/9 Liberec
doba plnění	10/97 - 08/98
cena celkem	395 000 000,- Kč

Základní umělecká škola

místo	Liberec
objednatel	Město Liberec, nám. Dr. E. Beneše Liberec
doba plnění	08/93 - 03/95
cena celkem	107 000 000,- Kč